

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: +373-22-820801, fax: +373-22-820807, e-mail: secretariat@cnppr.md, www.cnppr.md

nr.04-05/ 342

„14” martie 2016

**Domnului Andrian CANDU
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova**

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) al Legii nr. 133 din 08 iulie 2011, prezentăm în adresa Parlamentului Republicii Moldova 101 exemplare ale raportului de activitate al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, pentru anul calendaristic 2015.

Rugăm dispoziția Dumneavoastră pentru diseminarea rapoartelor tuturor deputaților în Parlamentul Republicii Moldova.

Cu respect,

**Vitalie PANIȘ
Director**

Anexă: 101 exemplare ale raportului de activitate.

14 03 598 16

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2015

ANUAL PROGRESS REPORT FOR THE YEAR 2015

ГОДОВОЙ ОТЧЕТ О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЗА 2015 ГОД

CHIȘINĂU • CHISINAU • КИШИНЭУ
2016

CUPRINS

CAPITOLUL I

PREZENTARE GENERALĂ	4
---------------------------	---

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE CONTROL	6
2.1. Efectuarea controalelor.....	6
2.2. Exemple de încălcări constatate de Centru în cadrul procedurilor de control efectuate, inclusiv pe unele domenii prioritare	8
2.3. Examinarea petițiilor subiecților de date cu caracter personal	20
2.4. Examinarea altor adresări	22
2.5. Reprezentarea în instanțele de judecată a intereselor Centrului.....	24

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL	26
3.1. Activitatea de înregistrare a operatorilor și sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal.....	26
3.2. Autorizarea operațiunilor de transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal	29

CAPITOLUL IV

ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE, CONSULTARE ȘI AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE	31
4.1. Activitatea de reglementare.....	31
4.2. Avizarea proiectelor de acte legislative și normative	33

CAPITOLUL V

INFORMAREA ȘI PROMOVAREA DOMENIULUI PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL	35
---	----

CAPITOLUL VI

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ	41
6.1. Prioritățile naționale de cooperare externă în domeniul protecției datelor cu caracter personal	41
6.2. Participarea la forumuri internaționale	42
6.3. Participarea reprezentanților Centrului la proiectele de asistență tehnică	43
6.4. Cooperarea cu alte autorități străine în domeniul protecției datelor cu caracter personal	44

CAPITOLUL VII

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR MANAGERIALE ALE CENTRULUI	46
7.1. Resurse umane	46
7.2. Aspecte privind activitatea economică	47

CAPITOLUL VIII

PROBLEMELE CONSTATATE ÎN ACTIVITATE ȘI OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2016	49
8.1. Problemele cu care se confruntă Centrul	49
8.2. Obiective pentru anul 2016	50

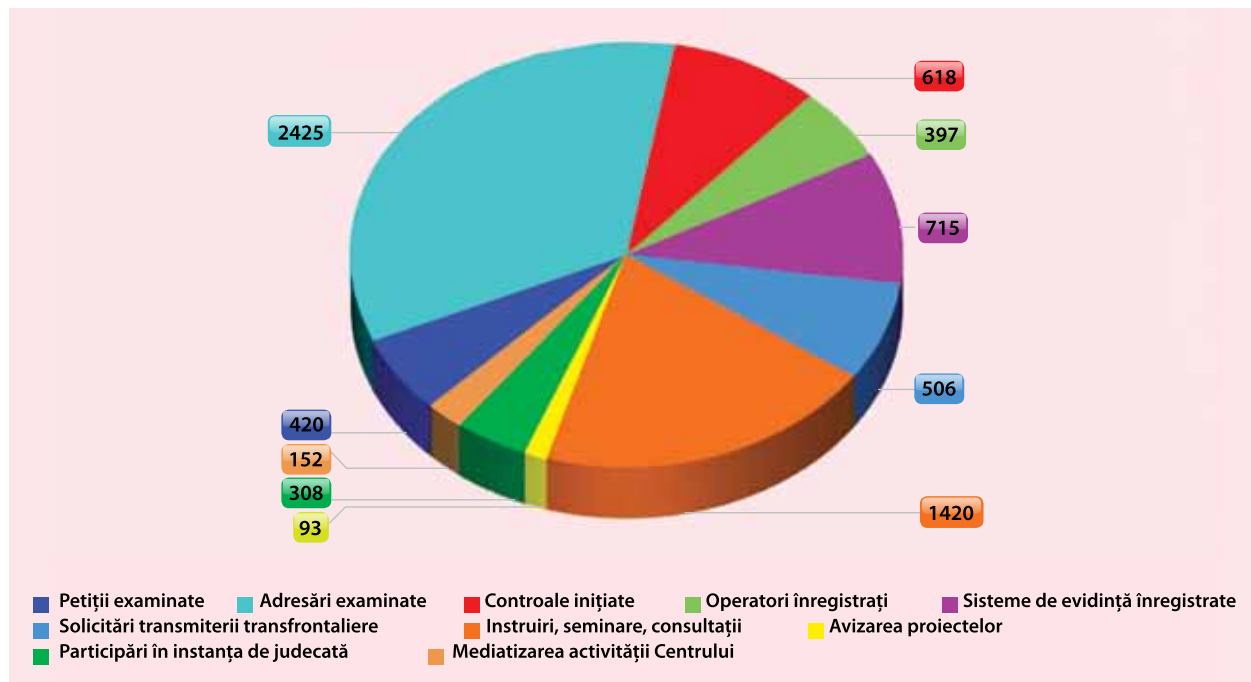
CAPITOLUL I

PREZENTARE GENERALĂ

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova (Centrul) este unica autoritate abilitată de a efectua controlul asigurării protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private, statuat la art. 28 din Constituția Republicii Moldova.

În contextul verificării conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal, cu efectivul limită în **număr de 21 de angajați**, pe parcursul anului 2015, Centrul a realizat următoarele activități de bază:

- Petiții examinate: **420**
- Sesizări/adresări examinate: **2 425**
- Controale inițiate: **618**
- Operatori de date cu caracter personal înregistrați: **397**
- Sisteme de evidență a datelor cu caracter personal înregistrate: **715**
- Solicitări privind autorizarea transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal examinate: **506**
- Instruiri/seminare desfășurate cu operatorii de date cu caracter personal: **86**
- Ședințe de lucru/consultații efectuate/oferte persoanelor responsabile de protecția datelor cu caracter personal din cadrul operatorilor de date cu caracter personal: **1334**
- Proiecte ale actelor normative și legislative avizate: **93**
- Participări în instanța de judecată: **308**
- Activități mediatizate: **152**
- Realizarea acțiunilor statuate în Planul național de implementare a Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană (2014 - 2016)
- Realizarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013 – 2018.

Prezentare generală a activităților de bază realizate de Centru în anul 2015:

În context, este de menționat că **la exercitarea atribuțiilor de verificare a corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal** prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal sînt implicate nemijlocit următoarele subdiviziuni:

- **Direcția evidență și control (în număr de 5 angajați)**, în resortul căreia este efectuarea controlului legalității prelucrării datelor cu caracter personal, supravegherea și autorizarea prelucrărilor de date cu caracter personal, înregistrarea operatorilor și a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, constatarea faptelor contravenționale și reprezentarea în instanța de judecată în calitate de agent constator, efectuarea ședințelor și oferirea instrucțiunilor în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu etc.

- **Direcția juridică și relații cu publicul (în număr de 5 angajați)**, în arealul atribuțiilor căreia revine examinarea petițiilor, activitatea de creație legislativă, avizarea proiectelor actelor legislative și normative, reprezentarea intereselor Centrului în instanța de judecată pe cauzele de contencios administrativ, relații cu publicul etc.

Totodată, realizarea activității economico-financiare, resurselor umane și de secretariat al Centrului este asigurată de **Direcție economico-financiară și planificare**, care gestionează patrimoniul, coordonează activitatea contabilă și de elaborare a proiectului bugetului anual al Centrului, ține evidența și gestionează raporturile de muncă ale personalului Centrului, gestionează managementul documentelor și efectuează auditul intern etc.

Nu în ultimul rînd, la realizarea obiectivelor Centrului și fortificarea instituțională sub aspect de cooperarea internațională **Direcția relații externe și integrare europeană** organizează activitatea de relații externe a Centrului și de implementare a planului de măsuri cu privire la realizarea aspirațiilor de integrare europeană ale Republicii Moldova în domeniul protecției datelor cu caracter personal, efectuează studii și analize cu privire la legislația și practica internațională referitoare la prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal etc.

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE CONTROL

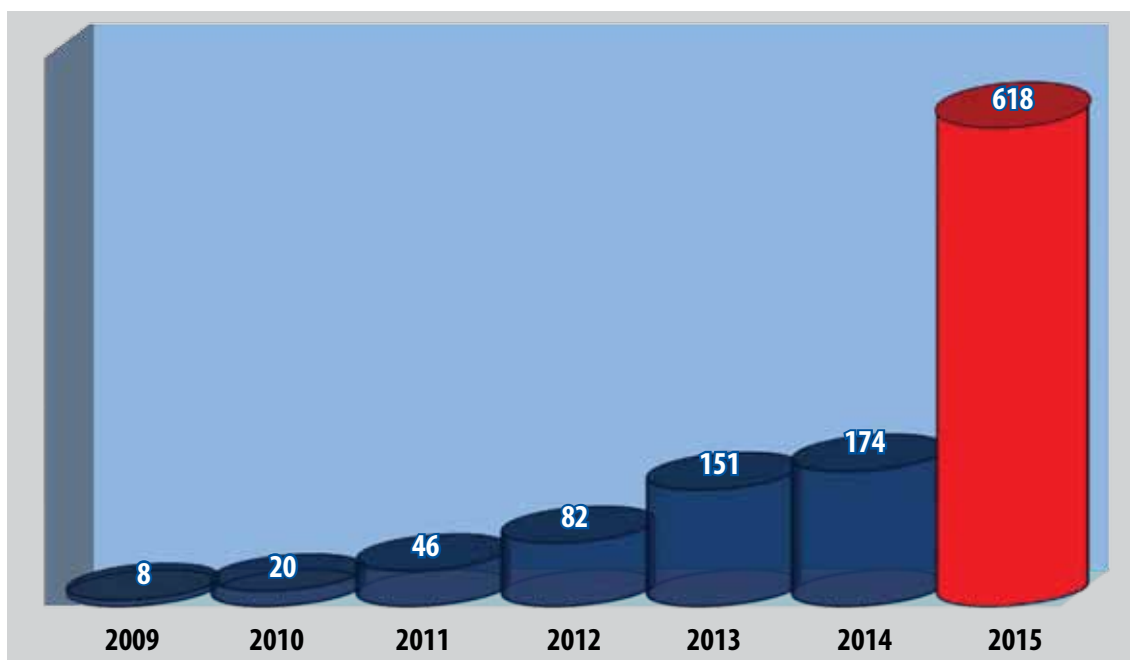
2.1 Efectuarea controalelor

Controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal poate fi declanșat în temeiul unei petiții, sesizări/autosesizării sau în cadrul solicitării autorizării transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal.

Drept urmare, monitorizarea respectării legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal și verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal, în cadrul activității desfășurate în vederea soluționării plîngerilor și sesizărilor primite, în scopul asigurării aplicării principiilor de protecție a datelor de către operatori și persoane împuternicite de către aceștia, este unul din principalele obiective ale Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal.

În acest sens, subliniem numărul semnificativ de controale efectuate pe parcursul anului 2015, față de anii precedenți, constatîndu-se o creștere substanțială a numărului controalelor efectuate de Centru asupra conformității prelucrării de date cu caracter personal prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Astfel, în perioada de referință, au fost înregistrate **618** materiale de control, dintre care **87** inițiate din oficiu în baza autosesizării și **531** controale inițiate în cadrul soluționării plîngerilor și sesizărilor primite spre examinare, în conformitate cu prevederile art. 27 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Statistica comparativă a controalelor efectuate de Centru în perioada anilor 2009-2015

În cadrul controalelor desfășurate, a fost urmată în special procedura scrisă de obținere a informațiilor necesare pentru soluționarea aspectelor semnalate, precum și verificarea circumstanțelor invocate prin efectuarea controalelor inopinate. În perioada de referință, angajații Direcției evidență și control au desfășurat un șir de controale comune cu reprezentanții Centrului Național Anticorupție și Ministerului Afacerilor Interne. În context, urmare a efectuării controalelor, probele și măsurile probante colectate au servit la demonstrarea vinovăției în ordine disciplinară și/sau penală pe marginea mai multor cauze, inițiate în baza sesizărilor înaintate de Centru.

În mare parte, reieșind de specificul fiecărui caz, Centrul a pus în aplicare diferite metode de colectare a materialelor probante (foto, video, audio), precum și unele măsuri de simulare a producerii unor incidente de securitate, care, ulterior, fiind supuse controlului judecătoresc, au fost apreciate drept legale.

Majoritatea, controalelor desfășurate au fost finalizate cu: constatarea încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal sau constatarea lipsei unor astfel de încălcări, autorizarea sau refuzul autorizării anumitor operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal, sancționarea operatorilor de date cu caracter personal și/sau oferirea instrucțiunilor de rigoare în vederea aducerii operațiunilor de prelucrare a acestor date în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, în rezultatul controalelor efectuate, prin circa **80 la sută din deciziile emise au fost constatate încălcări** ale prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, în **65 la sută din solicitări a fost refuzată autorizarea prelucrărilor de date cu caracter personal**, iar, reieșind din circumstanțele și gravitatea încălcărilor, s-au dispus măsuri de constrângere manifestate prin încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal - 8 cazuri, suspendarea acestor operațiuni - 4 cazuri.

Totodată, au fost constatate **43** fapte contravenționale prevăzute de art.art. 74¹ - 74² Cod contravențional, fiind întocmite **24** procese-verbale cu privire la contravenții, care au fost remise spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Statistica comparativă la acest capitol, este prezentată în tabelul ce urmează:

Tabelul nr.1

perioada pentru comparație	controale inițiate	inclusiv din oficiu/ la sesizarea subiecților de date cu caracter personal	acte de reacționare emise ca rezultat al efectuării controalelor			
			decizii privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind ștergerea datelor prelucrate cu încălcarea legii	proces verbale contravenționale întocmite
anul 2009	8	4/4	3	4	2	-
anul 2010	20	12/8	7	-	2	-
anul 2011	46	17/29	3	-	7	-
anul 2012	82	6/76	6	1	-	4
anul 2013	151	19/132	5	1	4	26
anul 2014	174	81/93	1	3	1	34
anul 2015	618	87/531	4	8	-	24

Pe lângă măsurile coercitive aplicate operatorilor de date cu caracter personal în urma constatării încălcărilor admise de către aceștia la prelucrarea datelor cu caracter personal, Centrul a emis decizii cu caracter general, avînd drept scop contracararea prelucrării ilegale a datelor cu caracter personal, care au vizat spre exemplu:

- încetarea, de către partidele politice, a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal care vizează subiecții ce nu sînt membri ai acestor formațiuni, cu excepția situațiilor bazate pe existența consimțămîntului subiectului datelor cu caracter personal, manifestat liber, expres și necondiționat, în formă scrisă sau electronică, conform cerințelor documentului electronic, prin care subiectul datelor acceptă să fie prelucrate datele care îl vizează;
- încetarea prelucrării datelor cu caracter personal ale subiecților vizați în informația mediatizată obținută în mod fraudulos de la compania "StarNet Soluții" SRL de către terți neautorizați, precum instituții/portaluri media și alte persoane fizice și/sau juridice.

Specificul plîngerilor și sesizărilor înaintate Centrului denotă o creștere a nivelului de cunoaștere și de conștientizare a domeniului protecției datelor cu caracter personal și a drepturilor subiecților de date cu caracter personal, acestea vizînd în special aspecte precum:

- accesul neautorizat la informația stocată în principalele resurse informaționale de stat;
- colectarea și utilizarea abuzivă a datelor cu caracter personal stocate în resursele informaționale de stat de către reprezentanții organelor de forță;
- încălcarea drepturilor subiecților de date cu caracter personal la informare, de acces și de opoziție;
- dezvăluirea prin transmitere și diseminare a datelor cu caracter personal către terți neautorizați;
- prelucrarea datelor cu caracter personal neactualizate;
- transmiterea tranfrontalieră a datelor cu caracter personal fără autorizarea Centrului;
- implementarea și respectarea măsurilor tehnice și organizatorice pentru asigurarea nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora;
- nerespectarea obligațiilor legale privind înregistrarea operatorilor și a bazelor de date în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal;
- gestionarea sistemelor de supraveghere video în lipsa autorizării Centrului etc.

2.2 Exemple de încălcări constatate de Centru în cadrul procedurilor de control efectuate, inclusiv pe unele domenii prioritare

Domeniul public

În perioada de referință, activitatea legată de prelucrarea datelor cu caracter personal desfășurată de instituțiile publice și întreprinderile prestatoare de servicii publice s-a manifestat, pe de o parte, prin întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea conformării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu, iar, pe de altă parte, prin constatarea multiplelor neconformități admise la prelucrarea acestor date. Unele dintre cazurile examinate de Centru, soldate cu constatarea unor încălcări grave ale prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, sînt expuse în continuare:

Exemplul nr. 1**Dezvăluirea în internet a datelor cu caracter personal de către Comisia Electorală Centrală**

Centrul a inițiat examinarea petiției înaintate de cet. M.F. în ordine de control al legalității prelucrării datelor cu caracter personal, din considerentul existenței bănuiei rezonabile privind accesarea datelor cu caracter personal ce vizează petenta, de către persoane terțe neautorizate.

În cadrul controlului s-a constatat că, în lista entităților ce au accesat datele cu caracter personal ce vizează petenta, stocate în Registrul de stat al populației, se regăsea inclusiv Comisia Electorală Centrală (CEC).

Astfel, prin interpelarea înaintată CEC, a fost solicitată informația privind scopul și temeiul legal al operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal ce vizează petiționara, identificatorii utilizatorului autorizat, precum și numărul de înregistrare a sistemului de evidență, prin intermediul căruia au fost accesate informațiile nominalizate, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Concomitent, la introducerea în motorul de căutare "Google" a identificatorilor petentei, s-a constatat plasarea în spațiul internet, spre acces nerestricționat, a interpelării (documentul în extensie .pdf) înaintate de Centru către CEC, în care sînt consemnați identificatorii subiectului de date M.F.

S-a constatat faptul că, în colțul drept de jos al documentului, este aplicată ștampila care confirmă înregistrarea documentului intrat la CEC - circumstanțe ce denotă că dezvăluirea acestor informații cu accesibilitate limitată s-a efectuat din cadrul acestei entități.

Reieșind din faptul că din circumstanțele invocate plana o bănuială rezonabilă privind încălcarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, Centrul a desfășurat un control inopinat la CEC în vederea verificării circumstanțelor oferirii spre acces nerestricționat a corespondenței acestui operator de date cu caracter personal.

În cadrul controlului la fața locului, conducerea CEC a comunicat că, cunoaște despre faptul dezvăluirii către publicul larg a informațiilor ce vizează activitatea instituției nominalizate, invocînd necesitatea asigurării transparenței instituționale, considerînd că există anumite prevederi legale care îi permit să dezvăluie acest volum de informații cu accesibilitate limitată.

Drept urmare, în cadrul unei conferințe de presă, conducerea CEC a declarat că sistează funcționalitatea site-urile gestionate de CEC, din pretinsul motiv că „reprezentanții Centrului au solicitat sistarea acestor domenuri” – alegații ce nu corespund realității, din motiv că astfel de solicitări nu au avut înaintate.

Urmare, activitatea site-urilor gestionate de CEC a fost suspendată, însă, posibilitatea accesării adresei electronice <http://xxx/...>, de la care a putut fi vizualizată informația cu accesibilitate limitată, nu a fost anihilată. Posibilitatea accesării adresei electronice de la care puteau fi vizualizate nerestricționat un volum impunător de date cu caracter personal consemnate în documentele de corespondență a CEC a fost sistată doar după informarea de către Centru a Serviciului de Informații și Securitate în privința acestui caz.

De menționat că acest caz a fost unul de rezonanță, fiind foarte mediatizat de instituțiile mass-media.

Ținând cont de faptul că totalitatea circumstanțelor constatate și probatoriul acumulat de Centru pe cazul dat demonstau cu certitudine prezența elementelor constitutive ale unor fapte culpabile în partea ce vizează oferirea accesului nerestricționat la corespondența instituției și divulgarea unui masiv impunător de informații cu accesibilitate limitată, Centrul a sesizat organele de drept competente a examina cauza în ordine penală.

Exemplul nr. 2
Comercializarea datelor cu caracter
personal de către Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”

În baza informației mediatizate, Centrul a inițiat un control asupra pretinsului fapt de diseminare ilegală a datelor cu caracter personal din sistemul de evidență - Registrul de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, gestionat de Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, în adresa terților neautorizați.

Întru verificarea circumstanțelor cauzei, Centrul a desfășurat un control inopinat la operatorul de date cu caracter personal - Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, fiind constatat faptul dezvoltării/comercializării informațiilor cu accesibilitate limitată, în adresa terților neautorizați – oricărei persoane ce achită un quantum pecuniar.

În conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, titularul de drept asupra datelor cu caracter personal, poate fi doar persoana fizică – subiect al datelor cu caracter personal (și/sau în cazul decesului, incapacității de exercițiu sau capacității de exercițiu limitate a subiectului – succesorii acestuia). Concomitent, potrivit art. 3 al legii precitate, Î.S. „Camera Înregistrării de Stat” – în calitate de operator de date cu caracter personal, este investită, datorită unor circumstanțe specifice activității desfășurate, de a prelucra date cu caracter personal (inclusiv ale fondatorilor/asociaților entităților juridice private), însă, acest drept nu legiferează presupunerea neîntemeiată a Î.S. „Camera Înregistrării de Stat” de a se cataloga ca fiind proprietar al respectivelor informații cu accesibilitate limitată.

Totodată, s-a constatat că Î.S. „Camera Înregistrării de Stat” prelucrează datele cu caracter personal ale angajaților/vizitatorilor prin intermediul mijloacelor de supraveghere video montate în holurile instituției precum și în birourile de serviciu - fără a fi notificat Centrului acest sistem de evidență, precum și nu sînt afișate inscripțiile corespunzătoare în imediata apropiere de camerele de supraveghere video montate, prin care angajații/vizitatorii ar fi informați despre efectuarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin dispozitive video.

Prin urmare, s-a constatat nerespectarea prevederilor art. art. 4, 5, 11, 12, 23, 29 și 30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal; art. 7 alin. (2) lit. c) al Legii privind accesul la informație, art. 34 alin. (1) al Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1123 din 14 decembrie 2010 și Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012.

În rezultatul acțiunilor de control, Centrul a dispus următoarele măsuri coercitive în privința entității nominalizate:

- Încetarea imediată a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, manifestate prin diseminarea/dezvăluirea datelor cu caracter personal ce vizează asociații întreprinderilor – persoane fizice, în adresa terților neautorizați, care nu se încadrează în prevederile art. 4 și art. 5 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal.
- Suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de către Î.S. „Camera Înregistrării de Stat” prin intermediul sistemului de supraveghere video.

Pornirea procesul-contravențional în privința Î.S. „Camera Înregistrării de Stat”, precum și a persoanei cu funcție de răspundere, pe faptele statuate la art. 74¹ alin. (1), alin. (2) și alin. (4) Cod contravențional.

Exemplul nr. 3

Prelucrarea datelor cu caracter personal stocate în resursele informaționale de stat gestionate de ÎS "CRIS"Registru"

În temeiul prevederilor art. 19 alin. (1), art. 20 alin. (1) lit. a), i), p) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul a demarat verificarea aplicabilității cadrului legislativ din domeniul protecției datelor cu caracter personal asupra datelor stocate în resursele informaționale de stat gestionate de ÎS "CRIS"Registru", în cadrul unui control inițiat în acest sens.

În special, controlul s-a axat pe stabilirea nivelului de implementare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal la prestarea serviciilor de acces la informația stocată în Registrul de stat al populației către entitățile publice și private.

Reieșind din informația acumulată în cadrul controlului, s-a constatat un număr mare de entități de drept public și de drept privat, beneficiare a serviciilor informaționale prestate de ÎS "CRIS"Registru" prin intermediul SIC "Acces-web", care prelucrau date cu caracter personal, stocate în resursa informațională de stat menționată, contrar prevederilor art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal și Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012, nefiind înregistrate în calitate de operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

Mai mult, clauzele contractelor de prestări servicii informaționale prin intermediul SIC "Acces-web", încheiate între ÎS "CRIS"Registru" și entitățile beneficiare a acestor servicii, statuează expres obligația beneficiarului de a se înregistra în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal și de a realiza cerințele privind securitatea datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora, prin efectuarea unui ansamblu de măsuri tehnice și organizatorice de preîntâmpinare a prelucrării ilicite a datelor cu caracter personal, pentru nerespectarea cărora Prestatorul va fi în drept să sisteze necondiționat prestarea serviciilor informaționale și să rezilieze unilateral contractul.

Astfel, circumstanțele de fapt constatate, coroborate la prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, au determinat constatarea caracterului ilegal al prelucrării datelor cu caracter personal, stocate în Registrul de stat al populației, de către persoanele de drept public și de drept privat – operatori de date cu caracter personal, neînregistrați în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

Prin urmare, Centrul a dispus Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova, de comun cu ÎS "CRIS"Registru", **încetarea imediată a prelucrării datelor cu caracter personal efectuate** în baza contractelor de prestare a serviciilor informaționale prin intermediul SIC "Acces-web" către toate **entitățile beneficiare care prelucrează date cu caracter personal contrar prevederilor art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.**

În consecință, ÎS "CRIS"Registru" a reziliat contractele de prestare a serviciilor vizate cu entitățile care nu s-au înregistrat în calitate de operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, stopînd posibilitatea accesării/prelucrării de către reprezentanții acestor entități a informațiilor stocate în Registrul de stat al populației.

Domeniul medical

Pe parcursul anului 2015, o atenție sporită a fost acordată asigurării legalității prelucrării datelor cu caracter personal privind starea de sănătate, în special de către instituțiile medico-sanitare publice, ținînd cont de faptul că această informație cu accesibilitate limitată face parte din categoria specială de date cu caracter personal, precum și constituie secret medical.

Exemplul reflectat în continuare relevă un caz, dintre cele constatate de Centru, de încălcare admisă la prelucrarea datelor cu caracter personal privind starea de sănătate:

Exemplul nr. 4 Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal privind starea de sănătate

Cetățeanul G.M. s-a adresat cu o plîngere, invocînd faptul că avocatul V.R., reprezentînd interesele cet. C.Z. pe o cauză penală pornită pe faptul comiterii de către ultimul a unui accident rutier, în urmă căruia, cet. A.M. (rudă a petiționarului) a decedat, a solicitat și primit de la IMSP Centrul de Sănătate YYY, fișele medicale ale: defunctului A.M. ce consemna descrierea etimologiei maladiilor de care suferea de la naștere și pînă la deces, cet. G.M. și a copiilor minori ale acestuia, în scop de anexare la dosarul penal enunțat, precum și efectuare a unei expertize medico-legale.

Mai mult, petentul a menționat că nu și-a manifestat consimțămîntul la prelucrarea datelor care-l vizează pe sine, precum și copiii săi minori, considerînd că oferirea accesului și ridicarea fișelor medicale care-i vizează din cadrul instituției medicale menționate a fost ilegală.

Din materialele acumulate în cadrul controlului s-a constatat că fișele medicale respective au fost eliberate avocatului V.R. de către asistenta medicală din cadrul instituției medicale indicate supra - A.C., în urma consultării medicului de familie - V.N. precum și a medicului șef al IMSP Centrul de Sănătate YYY – C.B.

În rezultatul controlului, prin decizia de finalizare emisă de Centru, a fost constatată încălcarea prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal: atît în cazul operațiunilor de dezvăluire a datelor cu caracter personal ce vizează petentul și copiii minori ai acestuia de către angajații IMSP Centrului de Sănătate YYY, cît și în cazul colectării, vizualizării/utilizării, ridicării de către avocatul V.R., a datelor cu caracter personal care vizează cet. G.M. și a copiilor săi, consemnate în fișele medicale ale acestora. Astfel, a fost pornită procedura contravențională:

- în privința avocatului V.R., pe faptele contravenționale statuate la art. 74¹ alin. (2) și alin. (4) Cod contravențional;

- în privința asistentei medicale – A.C., medicului de familie – V.N. și Medicului șef – C.B. din cadrul IMSP Centrul de Sănătate YYY, pe fapta contravențională statuată la art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional.

Sectorul judecătoresc

În perioada anilor 2014 – 2015, în urma multiplelor instruiri oferite de angajații Centru-ului, majoritatea instanțelor judecătorești s-au înregistrat în calitate de operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, realizând în acest sens obligațiile legale și demonstrând conformarea activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniu.

De menționat că, pînă în prezent, Curtea Supremă de Justiție se opune cu vehemență realizării obligației prevăzute la art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Pentru conștientizarea necesității înregistrării în calitate de operatori de date cu caracter personal a instanțelor de judecată neînregistrate, a fost sesizat de nenumărate ori Consiliul Superior al Magistraturii. Însă, cu părere de rău, pînă la moment nu au fost înlăturate aceste neconformități.

În context, a fost solicitată/propusă Institutului Național al Justiției organizarea unor cursuri de instruire în domeniul protecției datelor cu caracter personal cu participarea specialiștilor Centrului, avînd în vedere că anume în sarcina acestei entități este pusă instruirea angajaților instanțelor judecătorești, însă, cu regret, demersului înaintat nu i s-a dat curs, Centrul nefiind informat pînă la moment despre finalitatea examinării acestuia.

În același timp, pe parcursul anului 2015 au fost constatate unele încălcări admise de angajații instanțelor de judecată la prelucrarea datelor cu caracter personal ale participanților la procesele de judecată. Acest fapt îl denotă și exemplul descris în continuare:

Exemplul nr. 5 Dezvăluirea ilegală a datelor cu caracter personal de către angajații instanței judecătorești

În luna mai 2015, în adresa Centrului a parvenit sesizarea Centrului de Drept al Femeilor, care a invocat pretinsul fapt de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal de către Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, manifestată prin dezvăluirea/publicarea în internet, în regim de acces nerestricționat, a datelor cu caracter personal care vizează copiii/minori, precum și informații privind abuzul sexual asupra acestora.

În fapt, efectuînd vizualizarea informației publicate pe portalul web al instanțelor naționale de judecată, reprezentantul entității reclamante a constatat publicarea în formă integrală a încheierii din luna octombrie 2014 emisă de un judecător al Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, care consemna date cu caracter personal ale cîtorva subiecți de date, inclusiv minori, cum ar fi: nume, prenume, adresa de domiciliu, data și anul nașterii etc. Mai mult, respectiva încheiere conținea informații privind pretinsul fapt al abuzului sexual asupra copilului minor, informație care face parte din categoria specială a datelor cu caracter personal, potrivit art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În cadrul acțiunilor de control întreprinse de Centru în vederea elucidării circumstanțelor cauzei, s-a constatat că asistentul judiciar al Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău – I.N., în luna octombrie 2014, din neatenție, a publicat pe pagina web încheierea judecătorească vizată, fără a asigura depersonalizarea datelor cu caracter personal consemnate în respectivul document.

În pofida faptului că în acțiunile asistentului judiciar al Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău erau prezente elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute de art. 74¹ alin. (3) și (4) Cod contravențional, Centrul nu a intervenit cu acte de reacție în calitate de agent constator din motivul expirării termenului general de prescripție prevăzut de art. 30 alin. (2) și (3) Cod contravențional.

Însă, faptul constatării prin decizie a încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal în cazul dat, a creat posibilitatea subiecților de date vizați de a-și realiza dreptul de acces la justiție, statuat la art. 18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Exemplul nr. 6
Consecințele neactualizării informațiilor stocate în sistemele de evidență a datelor cu caracter personal

Cetățeanul S.C. s-a adresat cu o plîngere la Centru, în care a invocat pretinsul fapt de prelucrare a datelor cu caracter personal inexacte, stocate în Registrul informațiilor criminalistice și criminologice, gestionat de Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, petentul a declarat că în urma solicitării obținerii cazierului judiciar, acesta a fost informat de subdiviziunea de resort a Ministerului Afacerilor Interne despre faptul existenței a 5 cauze penale intentate în privința sa, dintre care 4 au fost clasate, iar o cauză pornită de organele procuraturii a fost expediată în instanța de judecată spre soluționare. Totodată, răspunsul recepționat de petent consemna faptul că, la momentul adresării, organul de resort nu dispunea de informații asupra finalității ultimei cauze, din care considerente, a solicitat prezentarea copiei hotărîrii definitive a instanței de judecată pe marginea acestui caz în vederea operării modificărilor corespunzătoare în Registrul informațiilor criminalistice și criminologice.

În rezultatul acțiunilor ce se impuneau a fi efectuate, Ministerul Afacerilor Interne a confirmat faptul prelucrării datelor cu caracter personal neveridice/inexacte ce vizează petentul, în special, din motivul neexpedierii de către instanța de judecată a sentinței definite pe cauza penală menționată în adresa entității responsabile de operarea modificărilor respective.

În urma realizării de către cet. S.C. a dreptului de intervenție asupra datelor sale cu caracter personal prin solicitarea rectificării datelor care-l vizează, stocate în Registrul informațiilor criminalistice și criminologice, Ministerul Afacerilor Interne a solicitat Judecătoriei raionului Edineț copia sentinței care nu a fost expediată de către ultima, în baza căreia, au fost operate rectificările corespunzătoare în resursa informațională indicată.

În urma controlului efectuat, Centrul a constatat prin decizie încălcarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. a) și d) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către Judecătoria raionului Edineț, din motivul neexpedierii în adresa subdiviziunii Ministerului Afacerilor Interne a copiei sentinței pe cazul cet. S.C. în vederea asigurării actualizării informației stocate în Registrul informației criminalistice și criminologice.

Urmare, **în temeiul art. 18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal și deciziei Centrului enunțate supra, Judecătoria raionului Dondușeni a dispus încasarea din contul Judecătoriei raionului Edineț a sumei de 5000 lei**, în calitate de reparare a prejudiciilor materiale și morale suferite de cet. S.C. la prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal care-l vizează.

Sectorul polițienesc

Avînd în vedere specificul activității și competențele atribuite organelor din sectorul polițienesc, acestea prelucrează un volum impunător de date cu caracter personal, din care motiv, în cele mai frecvente cazuri, adresările înaintate Centrului vizau verificarea legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de colaboratorii organelor de drept. La fel ca și în perioadele anterioare de raportare, pe parcursul anului 2015 au fost constatate un șir de încălcări la prelucrarea datelor cu caracter personal de către reprezentanții sectorului polițienesc, fapt demonstrat și prin exemplul expus în continuare:

Exemplul nr. 7

Prelucrarea datelor cu caracter personal de către colaboratorii Ministerului Afacerilor Interne fără scop și temei legal

În baza plîngerii cet. G.D., Centrul a inițiat un control al legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal care-l vizează, stocate în Registrul de stat al populației, efectuate de către utilizatorii autorizați ai Ministerului Afacerilor Interne (MAI).

În cadrul controlului s-a constatat că, la rubrica entităților/subdiviziunilor ce au accesat datele cu caracter personal ce vizează petentul, stocate în Registrul de stat al populației, se regăsea o subdiviziune a MAI.

Menționăm că la momentul înaintării plîngerii, cet. G.D. cunoștea despre faptul accesării datelor sale cu caracter personal de către reprezentatul MAI, anexînd în calitate de probă copia extrasului din auditul sistemului informațional Registrul de stat al populației.

Astfel, prin înaintarea a cîtorva interpelări, Centrul a solicitat MAI prezentarea informațiilor privind scopul, temeiul legal și legătura de cauzalitate între necesitatea accesării/prelucrării datelor cu caracter personal ale cet. G.D. și eventualul material aflat în examinare (petiție/sesizare/autosesizare/cauză contravențională sau penală).

În rezultat, Centrului nu i s-a comunicat tranșant tot spectrul de informații necesare, precum și nu i s-au furnizat materiale confirmative solicitate, sub pretextul neadmiterii divulgării unor informații din cadrul urmăririi penale fără acordul organului de urmărire penală.

Astfel, în vederea neadmiterii interpretării acțiunilor exercitate de Centru în cadrul controlului legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal ca fiind pretinse imixtiuni în activitatea ofițerului de urmărire penală, în temeiul art. art. 15, 132³ alin. (1) pct. 1), 132⁴⁻⁵, 214 ale Codului de procedură penală și prevederilor art. art. 2 alin. (2) lit. d), 8 alin. (1) și 20 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, materialele acumulate în cadrul controlului dat au fost expediate spre examinare conform competenței Procuraturii Generale.

Sectorul privat

Anul 2015 a fost marcat de evenimente manifestate prin producerea unor incidente majore de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul privat din Republica Moldova, precum și prin prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal, inclusiv ale minorilor, cu utilizarea acestor date în scopuri dubioase de către unii agenți economici.

În acest sens, relevăm unele exemple de încălcări ale prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, comise de reprezentanții sectorului privat la prelucrarea acestor date:

Exemplul nr. 8
Cazul "StarNet Soluții" SRL

În baza mediatizării pretinsului fapt de producere a unui incident de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal în sistemele de evidență gestionate de către "Starnet Soluții" SRL, soldat cu plasarea datelor cu caracter personal ale clienților companiei pe internet în regim on-line nerestricționat, Centrul a inițiat un control al legalității prelucrării acestor informații cu accesibilitate limitată.

Fiind efectuat controlul inopinat la compania nominalizată, s-au constatat următoarele:

- confirmarea faptului producerii incidentului de securitate, manifestat prin accesul neautorizat la sistemele informaționale de evidență în care sînt prelucrate date cu caracter personal, gestionate de entitatea nominalizată, soldată cu plasarea datelor cu caracter personal ale clienților și angajaților companiei pe internet în regim on-line nerestricționat;
- constatarea faptului prelucrării datelor cu caracter personal stocate în sistemele de evidență gestionate de operatorul de date "Starnet Soluții" SRL, în numele și pe seama operatorului, de către compania "YYY" SRL - avînd astfel calitatea de persoană împuternicită de operator, în lipsa oferirii instrucțiunilor de rigoare în acest sens, precum și fără a notifica Centrului informația privind persoana împuternicită de operatorul de date cu caracter personal;
- nesecurizarea în modul corespunzător a spațiului de securitate, or, accesul în sediul/oficiile/birourile companiei unde sînt amplasate sistemele informaționale de date cu caracter personal și unde se efectuează operațiuni de prelucrare a acestor date, nu era restricționat;
- în pofida întreprinderii unor măsuri în vederea preîntîmpinării scurgerilor de informații care conțin date cu caracter personal, a distrugerii, modificării sau defecțiunilor în funcționarea soft-ului destinat prelucrării acestor date, fiind asigurată folosirea mijloacelor criptografice de protecție a acestor informații, metodele utilizate s-au dovedit a fi insuficiente în vederea preîntîmpinării acțiunilor intenționate/neintenționate a utilizatorilor interni/externi de acces neautorizat la sistemele de evidență gestionate, de preîntîmpinare a conexiunilor neautorizate la sistemele informaționale de evidență, precum și de excludere a accesului neautorizat la datele cu caracter personal prelucrate;
- amplasarea mijloacelor de prelucrare a datelor cu caracter personal în birourile entității nominalizate nu răspundea necesității asigurării securității acestor date contra accesului neautorizat și altor posibile riscuri, or, poziționarea interfeței dispozitivelor de calcul nu excludea posibilitatea vizualizării informației prelucrate de către alți angajați/terți. Mai mult, la etajul I al blocului în care "Starnet Soluții" SRL desfășoară activitate legată de prelucrarea datelor cu caracter personal, interfețele calculatoarelor unor colaboratori erau amplasate spre geamuri din sticlă transparentă, în așa fel încît, din exteriorul clădirii era oferită posibilitatea vizualizării/colectării datelor cu caracter personal prelucrate în interiorul entității, de către terți neautorizați în mod nerestricționat;
- gestionarea sistemului de supraveghere video amplasat în holurile și pe perimetrul entității, în scopul asigurării securității bunurilor instituției și a angajaților, fără afișarea inscripțiile corespunzătoare în imediata apropiere de camerele de supraveghere video montate, prin

care angajații/vizitatorii/clientii ar fi informați despre efectuarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal prin dispozitivele video.

Prin urmare, Centrul a dispus pornirea procesului contravențional în privința "Starnet Soluții" SRL pe fapta prevăzută la art. 74¹ alin. (1) Cod contravențional: nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea lor în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal.

Exemplul nr. 9
Cazul "Elite Casting Agency" SRL

În baza autosesizării, Centrul a inițiat un control al legalității prelucrării datelor cu caracter personal efectuate de către agentul economic SRL „Elite Casting Agency”, în cadrul căruia a fost desfășurat un control inopinat la entitatea în cauză, fiind constatate neconformități, precum:

- prelucrarea datelor cu caracter personal ale angajaților, eventuali angajați, vizitatori, clienți, eventuali clienți și gestionarea mai multor sisteme de evidență a datelor cu caracter personal fără a fi notificate Centrului, contrar prevederilor art. 23 și art. 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal;
- lipsa documentului care ar descrie politica de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal și a persoanei responsabile de politica de securitate a datelor cu caracter personal, contrar prevederilor art. 30 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1123 din 14 decembrie 2010;
- efectuarea transferului transfrontalier a datelor cu caracter personal care vizează clienții acestei entități (inclusiv minori), în absența unei autorizări din partea Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal etc.

În rezultatul controlului, Centrul a intervenit cu următoarele măsuri coercitive în privința agentului economic vizat:

- Suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal ale angajaților, eventuali angajați, vizitatori, clienți, eventuali clienți, inclusiv de transmitere transfrontalieră a acestor date.
- Pornirea procesului contravențional în privința SRL " Elite Casting Agency", precum și în privința persoanei cu funcție de răspundere, pe faptele statuate la art. 74¹ alin. (1), alin. (2), alin. (4) și alin. (5) Cod contravențional.

Domeniul financiar

Ținând cont de faptul că instituțiile financiare prelucrează masiv date cu caracter personal, în perioada anului 2015, de către Centru au fost efectuate un șir de controale care au vizat, în special, verificarea asigurării nivelului adecvat de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și legalitatea colectării, utilizării și stocării datelor cu caracter personal excesiv scopului declarat.

Exemplul nr. 10
Prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal de către instituția bancară

Centrul a inițiat un control în baza plîngerii cet. N.B., care a invocat pretinsul fapt de prelucrare ilegală a datelor cu caracter personal de către Banca Comercială „WWW” S.A., realizată prin afișarea spre acces nerestricționat publicului larg a dispozitivelor de calcul ale entității.

Ținînd cont de circumstanțele descrise în plîngere și materialele anexate, Centrul a desfășurat un control inopinat la filiala Băncii Comerciale „WWW” S.A., constatîndu-se că peretele ce delimitează perimetrul de securitate (unde sînt amplasate dispozitivele de calcul, mesele de lucru ale angajaților, precum și spațiul adiacent unde sînt prelucrate informații ce consemnează date cu caracter personal) era confecționat din sticlă absolut transparentă, în așa fel operatorul de date oferea publicului larg spre acces nerestricționat posibilitatea vizualizării/colectării datelor cu caracter personal prelucrate în interiorul entității.

Mai mult, în cadrul controlului, în prezența reprezentanților Băncii Comerciale „WWW” S.A., s-au efectuat acțiuni de simulare a unor situații de vizualizare/accesare a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, în scopul verificării nivelului de protecție a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, precum și în scopul preîntîmpinării unor eventuale cazuri de acces ilicit sau împlîntor asupra acestor sisteme, depistării locurilor slabe în mecanismele de protejare a acestora.

În rezultat, s-a stabilit că din exterior/spațiu public cu ochiul liber și/sau cu ajutorul unor dispozitive video pot fi reținute/captate anumite imagini care consemnează informații cu accesibilitate limitată.

Raportarea circumstanțelor enunțate supra la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal și Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1123 din 14 decembrie 2010, au determinat constatarea efectuării necorespunzătoare a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal de către filiala Băncii Comerciale „WWW” S.A.

În rezultatul acțiunilor de control, Centru a dispus **suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal** de către filiala Băncii Comerciale „WWW” S.A., în partea ce ține de dispozitivele de calcul precum și în spațiul adiacent acestora, care erau expuse spre acces nerestricționat publicului larg, pînă la ajustarea neconformităților constatate.

Menționăm că, succesiv, în termeni proximi Banca a informat Centrul despre faptul că a ajustat neconformitățile invocate, prin alipirea pe geamurile de sticlă a peliculelor „protectoare” care, aparent, nu permit din exterior (spațiu public adiacent) de a vizualiza informația confidențială, precum și că asigură un nivel adecvat de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Concomitent, banca a insistat pe faptul că aceleași **principii de transparență** sînt utilizate și de Grupul de servicii financiare din Europa al cărui membru este, invocînd că activitatea desfășurată de toate entitățile financiar-bancare membre a acestui grup este vizibilă din exterior.

Astfel, avînd în vedere ultimele afirmații ale băncii supuse controlului, Centrul a solicitat asistența juridică internațională a Autorității de protecție a datelor cu caracter personal din țara membră a Uniunii Europene unde își desfășoară activitatea de bază Grupul de servicii financiare menționat, în vederea expunerii asupra circumstanțelor descrise și asupra corespunderii măsurilor întreprinse de către Banca Comercială „WWW” S.A. din Moldova la principiile de protecție a datelor cu caracter personal aplicabile grupului financiar european.

În baza adresării înaintate de Centru, Autoritatea de protecție a datelor cu caracter personal din țara membră a Uniunii Europene sesizată, a demarat efectuarea mai multor controale inopinate și on-line în cadrul instituțiilor grupului de servicii financiare vizat, avînd drept scop verificarea măsurilor necesar a fi întreprinse pentru prevenirea posibilității vizualizării și captării datelor cu caracter personal prelucrate, prin suprafețele geamurilor externe, rezultatele urmînd a fi comunicate ulterior.

Formațiunile politice

Pe parcursul anului 2015, Centrul a intervenit cu instrucțiuni în scris față de toate partidele politice din Republica Moldova, în vederea conformării activității de prelucrare a datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal. Este regretabil faptul că multe formațiuni politice, pînă în prezent, nu au manifestat careva intenție de a se alinia principiilor de protecție a datelor cu caracter personal la efectuarea operațiunilor de prelucrare a acestor date.

Totodată, în perioada de referință, Centrul a constatat și încălcări admise de către unele partide politice la prelucrarea datelor cu caracter personal, care au condiționat emiterea deciziei cu caracter general, obligatorie tuturor formațiunilor politice, cazul fiind descris în exemplul ce urmează:

Exemplul nr. 11 Cazul partidelor politice

În urma examinării unor adresări înaintate Centrului, prin care a fost invocat faptul prelucrării ilegale a datelor cu caracter personal de către cîteva partide politice, manifestate prin colectarea, stocarea/păstrarea, utilizarea, dezvăluirea prin transmitere a acestor date (nume, prenume, patronimic, adresa de domiciliu) consemnate în scrisori și/sau plicuri expediate subiecților de date, inclusiv celor care nu sînt membri ai formațiunilor politice de la care recepționează asemenea scrisori, a fost stabilită drept neîntemeiată și excesivă, prin prisma prevederilor art. 4 și art. 5 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal ale subiecților care nu sînt membri de partid politic sau altă organizație social-politică, în lipsa consimțămîntului expres și necondiționat oferit în acest sens de către subiecții de date.

Astfel, Centrul a dispus prin Decizie **încetarea de către partidele politice a operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal care vizează subiecții ce nu sînt membri ai acestor formațiuni**, cu excepția situațiilor bazate pe existența consimțămîntului subiectului datelor cu caracter personal, manifestat liber, expres și necondiționat, în formă scrisă sau electronică, conform cerințelor documentului electronic, prin care subiectul datelor acceptă să fie prelucrate datele care îl vizează.

2.3 Examinarea petițiilor subiecților de date cu caracter personal

În ordinea art. 27 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, subiectul datelor cu caracter personal poate adresa plîngerii, în cazul în care se consideră lezat prin modul de prelucrare a datelor lor personale de către operatorii de date sau persoanele împuternicite de aceștia, în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării.

În aceste condiții, în perioada de raportare, Centrul a primit și soluționat un număr considerabil de petiții - **420**, ceea ce reprezintă o creștere importantă față de anul anterior.

Ca și în anii precedenți, cele mai multe dintre plîngerii au vizat prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul financiar-bancar, medical, al monitorizării și securității spațiilor publice sau private prin mijloace de supraveghere video, condițiile prelucrării datelor cu caracter personal de către destinatari, precum și cele ce vizează dezvăluirea datelor și nerespectarea măsurilor de securitate și confidențialitate a prelucrării acestora.

În **110** de cazuri, petițiile și adresările înregistrate au servit motiv pentru inițierea de către Centru a unor controale a legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

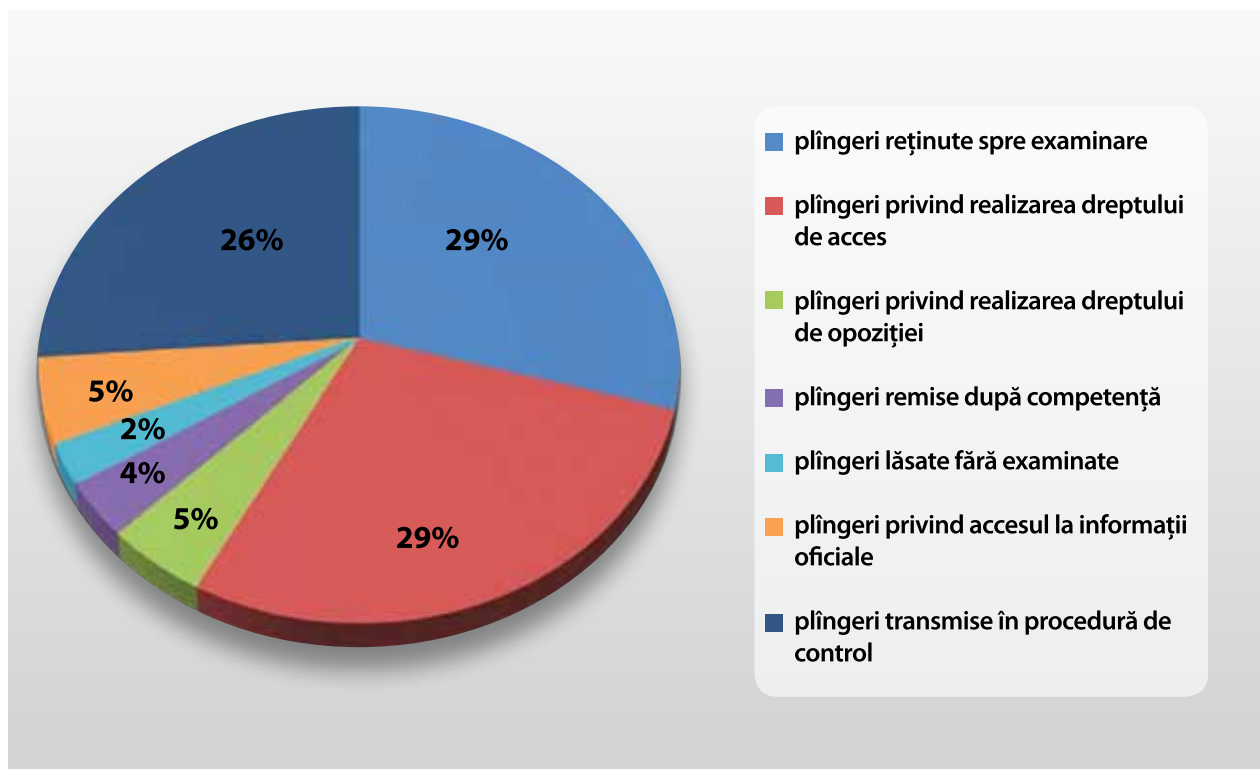
În **123** de cazuri, persoanele s-au adresat la Centru semnalînd aspecte referitoare la încălcarea dispozițiilor legale privind condițiile în care datele cu caracter personal au fost dezvăluite către terți, fără să fi fost obținut în prealabil consimțămîntul persoanelor vizate ori fără să se fi acordat suficientă importanță dreptului la informare al acestora, dezvăluirea datelor cu caracter personal în lipsa unui temei legal sau în mod disproporționat față de scopul urmărit, dezvăluirea datelor cu caracter personal pe Internet, fie pe pagini aparținînd unor agenții mass-media sau societăți comerciale, fie de către persoane fizice pe bloguri personale sau în cadrul rețelelor ce permit schimbul necontrolat de date cu caracter personal între utilizatori.

În **115** de cazuri, persoanele au solicitat confirmarea faptului că datele care îi vizează sînt sau nu sînt prelucrate de operator, de asemenea, informații referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere și destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le-au fost dezvăluite datele, în **20** petiții a fost manifestat dreptul de opoziție al subiectului datelor cu caracter personal, în **15** cazuri petițiile au fost expediate în adresa organelor competente, în **10** cazuri petițiile au fost lăsate fără examinare, iar în alte **7** cazuri – obiectul petițiilor viza probleme de alt gen.

În intervalul de timp menționat, Centrul a primit **20** solicitări de acces la informații oficiale. Petiționarii au solicitat, în principal, informații cu privire la: calitatea de operator a unei anumite entități, procedura de urmat în cazul dezvăluirii unor date personale, activitatea Centrului - cazurile de proporții examinate, procedura de reclamare – obținere a datelor cu caracter personal în lipsa consimțămîntului subiectului de date cu caracter personal.

În aceeași perioadă au fost primite în audiență **356** persoane, cărora le-a fost explicată procedura de realizare a drepturilor în calitate de subiecți ai datelor cu caracter personal, precum și modul în care să acționeze în raport cu operatorii de date anterior depunerii unei plîngerii la Centru.

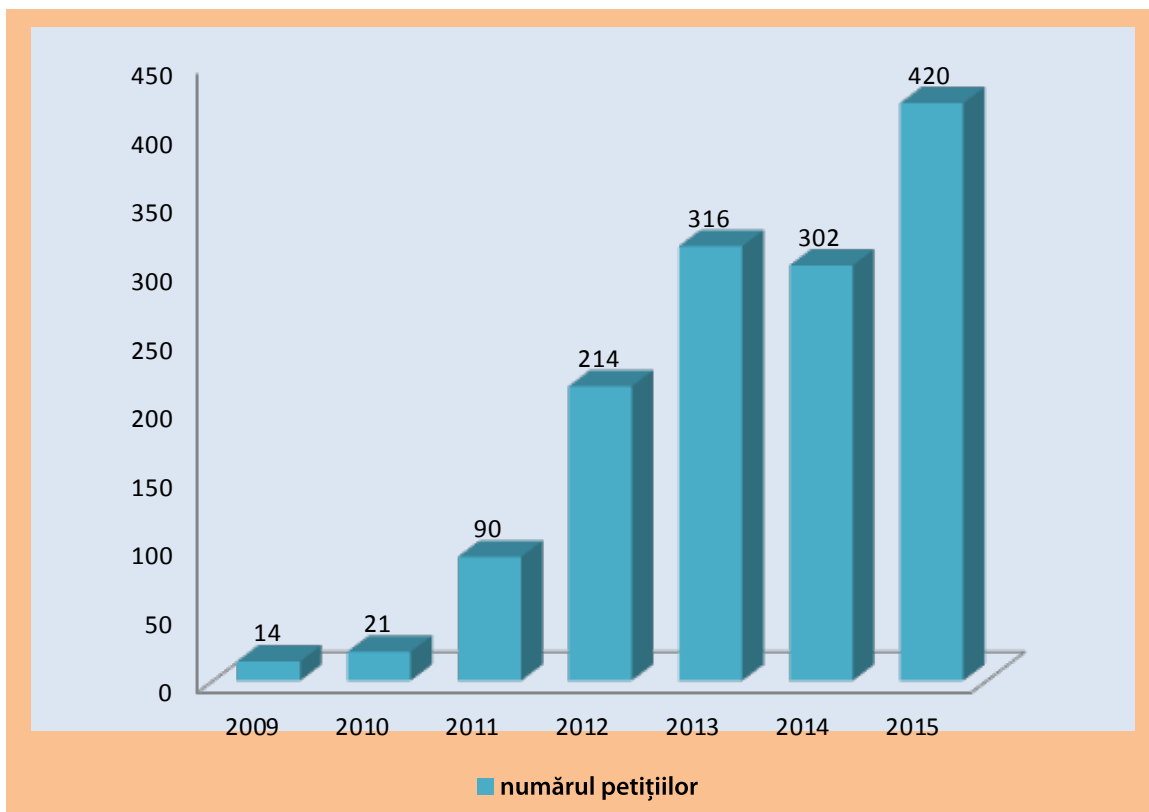
Creșterea relevantă a numărului petițiilor primite în cursul anului 2015 demonstrează faptul că atribuțiile Centrului sînt mai bine cunoscute persoanelor fizice față de anii precedenți, iar cetățenii manifestă o încredere din ce în ce mai mare în eficiența acțiunilor derulate de către Autoritatea națională de control al prelucrărilor de date cu caracter personal în ceea ce privește apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate.

Situația generală privind lucrul cu plîngerile în anul 2015

Tabelul nr. 2

Statistica comparativă a examinării petițiilor parvenite pe parcursul anilor 2009 - 2015

Perioada pentru comparație	Petiții examinate	Din ele admise/respinse /explicații de rigoare		
		Admise	Respinse	Explicații de rigoare
Anul 2009	14	4	1	9
Anul 2010	21	17	1	3
Anul 2011	90	42	13	35
Anul 2012	214	98	5	111
Anul 2013	316	188	12	116
Anul 2014	302	202	12	88
Anul 2015	420	260	25	135

Numărul petițiilor, pe parcursul anilor 2009-2015**2.4 Examinarea altor adresări**

În temeiul art. 20 al Legii privind protecția datelor cu caracte personal, Centrul informează autoritățile publice despre situația din domeniul protecției drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, răspunde la demersurile și interpelările acestora, precum și cooperează cu autoritățile publice, cu mijloacele de informare în masă, cu asociațiile obștești și cu instituțiile similare din străinătate.

Pornind de la aceste atribuții, menționăm că pe parcursul anului 2015 au fost înregistrate **2 425** de documente parvenite de la persoane juridice de drept public și privat, inclusiv adresările recepționate de pe poșta electronică a Centrului centru@datepersonale.md.

În special, menționăm că o pondere considerabilă constituie adresările recepționate din partea ministerelor, precum: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Justiției, precum și Cancelariei de Stat și agenților economici din sfera financiar-bancară, turistică, comerț, prestări servicii - entități implicate nemijlocit în procesul prelucrării datelor cu caracter personal etc.

Cu referire la subiectele abordate în conținutul demersurilor, un număr de **880** de adresări vizează solicitarea de către operatorii de date cu caracter personal a opiniei Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal pe marginea legalității dezvoltării prin transmitere terților a datelor cu caracter personal deținute, **746** de notificări depuse pe hîrtie de operatorii de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În **195** de adresări operatorii și/sau persoanele împuternicite de operatori au solicitat clarificarea unor aspecte privind acțiunile ce urmează a fi întreprinse în vederea înregistrării în calitate de operator de date cu caracter personal, condițiile și termenii prelucrării datelor cu caracter personal efectuate de aceștia, în **93** de cazuri s-a solicitat avizarea proiectelor de acte normative și legislative sub aspectul protecției drepturilor și libertăților persoanelor, în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

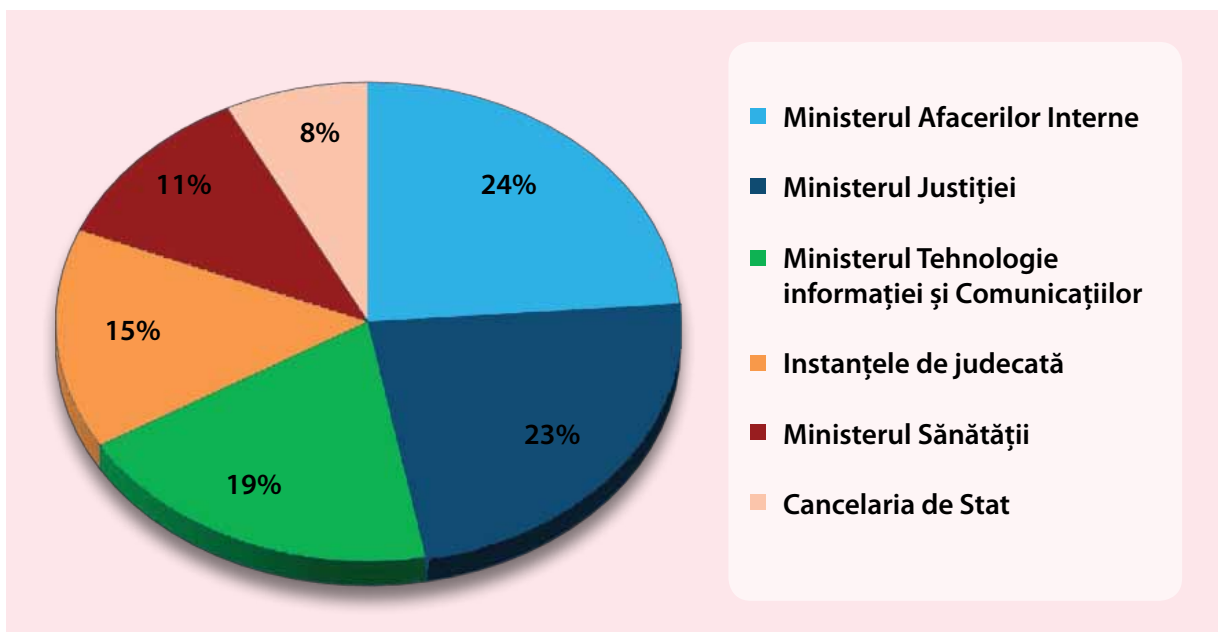
La fel, în **82** de cazuri operatorii de date cu caracter personal au solicitat opinia Centrului pe marginea implementării sistemelor automatizate de evidență a datelor cu caracter personal și/sau dezvoltării celor existente, în contextul sporirii securității și confidențialității la prelucrarea datelor cu caracter personal.

Reieșind din specificul problemelor invocate, soluțiile oferite de Centru au vizat aspecte privind:

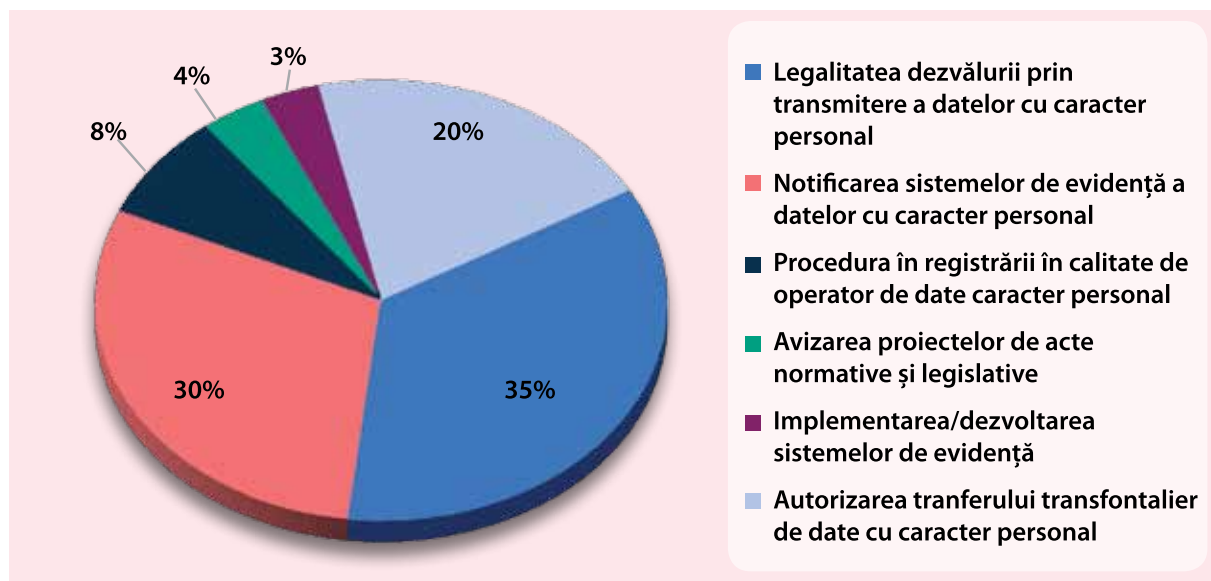
- obligațiile și drepturile ce revin operatorilor și persoanelor împuternicite de către operatori, statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal;
- implementarea adecvată a prevederilor Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010;
- minimizarea numărului categoriilor și operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal strict necesare realizării unui scop și temei legal bine determinat, explicit și legitim;
- necesitatea obținerii consimțământului subiectului la prelucrarea datelor ce îl vizează, dacă nu există prevederi legale care ar reglementa expres operațiunea de prelucrare;
- condițiile și termenii prelucrării datelor cu caracter personal, astfel încât să fie garantată protecția drepturilor subiecților de date;
- procedurile necesar a fi efectuate în vederea înregistrării operatorilor de date cu caracter personal și a sistemelor de evidență gestionate etc.

Diagrama nr. 2

Ponderea entităților publice care s-au adresat Centrului

Subiectele abordate în adresările persoanelor juridice de drept public și privat, inclusiv cele recepționate prin intermediul poștei electronice a Centrului.

2.5 Reprezentarea în instanțele de judecată a intereselor Centrului

a) Exercitarea atribuțiilor de reprezentare în instanța de judecată în ordine de contencios administrativ.

Pe parcursul anului 2015, interesele Centrului au fost reprezentate în instanțele judecătorești în **42** de procese de judecată (37 în ordine de contencios administrativ și 4 în civil), dintre care: 6 în calitate de reclamant, 31 în calitate de pârît și 5 în calitate de intervenient accesoriu.

Astfel, angajații Centrului au participat la examinarea dosarelor menționate supra, în **125** de ședințe de judecată, pentru reprezentare fiind acordate aproximativ **240 de ore** din timpul de muncă.

Totodată, a fost finalizată examinarea a 14 dosare judecătorești, deciziile Centrului fiind recunoscute temeinice și legale în 5 cazuri în care hotărârile/deciziile instanțelor judecătorești au rămas definitive și irevocabile, în 3 cazuri cererile de chemare în judecată ale reclamanților au fost scoase de pe rol pentru nerespectarea procedurii prealabile, iar 5 cazuri s-au soldat cu insucces pentru Centru.

b) Exercitarea atribuțiilor de reprezentare în instanța de judecată în calitate de agent constator.

În rezultatul efectuării controalelor inițiate în baza plîngerilor, sesizărilor sau autosesizărilor, Centrul este în drept, în calitate de agent constator, să întocmească procese-verbale cu privire la contravențiile prevăzute de art.art. 74¹-74³ Cod contravențional, pe care, în conformitate cu prevederile art. 423⁴ al aceluiaș cod, le expediază pentru examinare în instanța de judecată.

În perioada anului 2015, angajații Direcției evidență și control a Centrului au constatat 43 fapte contravenționale, fiind întocmite și expediate spre examinare în instanța de judecată competentă 24 de procese-verbale cu privire la contravenție.

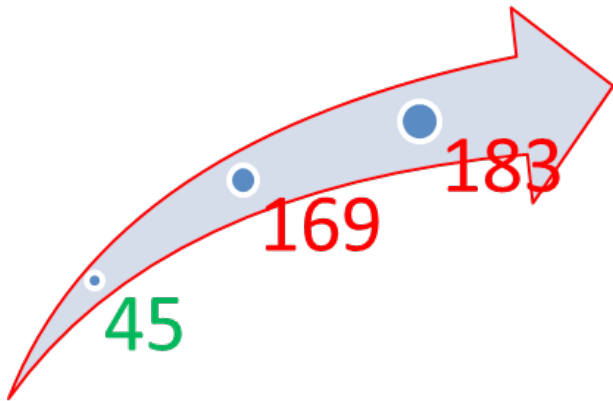
Reliefăm că, din cele 24 cauze contravenționale expediate spre examinare în instanța de judecată, în 16 proceduri Centrul a avut câștig de cauză, 1 a fost încetată pe lipsa faptei, iar 7 se află în examinare.

Totodată, în perioada de referință agenții constatori ai Centrului au participat la **183** de ședințe de judecată pe cauzele contravenționale aflate pe rol, inclusiv pe cele intentate în anii precedenți, atît în fond la Judecătoria Buiucani, cît și în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău. Numărul în creștere a

ședințelor de judecată, raportat la durata medie a unei singure ședințe, demonstrează faptul că, pentru reprezentarea intereselor Centrului în instanțe de judecată în calitate de agent constatatator au fost necesare de **549 ore** lucrătoare, timp care urmează a fi partajat între cei 5 angajați ai Direcției evidență și control.

Numărul ședințelor de judecată a cauzelor contravenționale, comparativ pe anii 2013 – 2015

Urmează a fi menționat **caracterul îndelungat al examinării de către instanțele de judecată a cauzelor contravenționale pornite de Centru**, or, contrar prevederilor art. 454 din Codul contravențional, **circa 95 la sută din aceste cauze se examinează cu depășirea vădită a termenului de 30 zile legal stabilit**. Mai mult, circa 40 la sută din procesele-verbale cu privire la contravenție întocmite de Centru și expediate în instanța de judecată au fost/sînt examinate **pe**

parcursul citorva ani de zile. Acest fapt poate fi ușor dedus inclusiv din numărul ședințelor de judecată la care au participat reprezentanții Centrului pe cauzele contravenționale, raportat la numărul cauzelor efectiv aflate în examinare.

Reieșind din considerentele expuse supra, în majoritatea cazurilor, examinarea îndelungată a cauzelor contravenționale pornite de Centru, **determină expirarea termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale** prevăzut la art. 30 din Codul contravențional (3 luni din momentul săvîrșirii faptei), din care motiv, **deciziile instanței judecătorești se rezumă la constatarea vinovăției** persoanelor în privința cărora au fost pornite procese contravenționale de comiterea faptelor prejudiciabile imputate, însă **fără dispunerea sancțiunii pecuniare (amenzii)**.

În consecință, **se constată ineficiența și insuficiența măsurii coercitive prevăzute de Codul contravențional în partea ce vizează sancționarea celor ce încalcă prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la prelucrarea neconformă a acestor date**.

Mai mult, raționamentele expuse supra se întemeiază și pe faptul că, soluționarea cauzelor contravenționale prin recunoașterea vinovăției contravenienților și sancționarea acestora în limitele prevăzute la art.art. 74¹-74³ Cod contravențional, se rezumă la constatarea de către instanța de judecată a faptelor contravenționale comise, fără a dispune obligarea contravenientului în vederea înlăturării cauzelor ce au dus la comiterea încălcărilor vizate. Urmare, **nu se soluționează în esență problema care a dus la constatarea de către Centru a încălcării comise la prelucrarea datelor cu caracter personal**, or, în mare parte, contravenienții **se limitează la achitarea amenzilor stabilite de instanța de judecată** (care constituie o sumă neesențială/mică în raport cu încălcarea comisă), **fără a executa efectiv obligațiile legale ce le revin** - acțiuni/inacțiuni neexecutarea sau executarea necorespunzătoare ale cărora constituie încălcarea în fapt.

În acest sens, menționăm prin a exemplifica situațiile frecvente în care, fiind recunoscută vinovăția pentru comiterea încălcării manifestate prin prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea și/sau autorizarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit (faptă contravențională prevăzută la art. 74¹ alin. (2) Cod contravențional), se achită sancțiunea pecuniară stabilită de instanța de judecată, dar nu se întreprind careva măsuri în vederea conformării activității prevederilor art. 23 al Legii privind pretecția datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL

În anul 2015, Direcția evidență și control, în unele cazuri de comun cu Direcția juridică și relații cu publicul, a examinat **749** de notificări depuse de operatorii de date cu caracter personal, a oferit **920** consultații și instrucțiuni în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal prin notificarea sistemelor de evidență gestionate și înregistrarea în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, a examinat **506** cereri de autorizare a transferului transfrontalier de date cu caracter personal. Comparativ cu anii precedenți de raportare, numărul solicitărilor de autorizare a prelucrării datelor cu caracter personal și de oferire a instrucțiunilor de rigoare a crescut considerabil.

3.1 Activitatea de înregistrare a operatorilor și sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal

În conformitate cu prevederile art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, operatorii de date cu caracter personal, sînt obligați să notifice Autoritatea națională pentru protecția datelor cu caracter personal privind operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal destinate să servească unui scop și să prezinte Centrului informații privind implementarea unei politici instituționale de securitate, conforme Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010.

Procedurile de notificare și înregistrare se realizează de către operatorul de date cu caracter personal sau persoana împuternicită de către acesta, prin intermediul Sistemului informațional „Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal” pentru fiecare sistem de evidență a datelor cu caracter personal separat, prin intermediul aplicației accesibile la pagina internet www.registru.datepersonale.md, în conformitate cu prevederile art. 23-28 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal și Regulamentul Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012.

În anul 2015, Centrul a examinat **749** de notificări depuse de operatorii de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Astfel, se constată o creștere substanțială a numărului notificărilor înaintate de operatorii de date cu caracter personal comparativ cu perioadele precedente de raportare, și anume: în 2014 – 301 notificări depuse, în 2013 – 220, în 2012 – 40.

Totodată, în perioada respectivă au fost înregistrați **397** operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, număr care la fel denotă o creștere semnificativă a entităților care și-au conformat, în mare parte, activitatea de prelucrare a datelor cu caracter personal prevederilor legale enunțate supra. În plan comparativ, în anul 2014 au fost înregistrați 107 operatori de date cu caracter personal, în anul 2013 – 83 operatori și în anul 2012 – 17 operatori.

Pentru informare, situația privind înregistrarea operatorilor și a sistemelor de evidență în care sînt prelucrate date cu caracter personal în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, este prezentată în tabelul care urmează:

Tabelul nr. 3

Perioada de referință	Numărul operatorilor înregistrați	Numărul bazelor de date, a sistemelor informaționale înregistrate, în care sînt stocate și prelucrate date cu caracter personal	Numărul deciziilor de refuz a cererilor de înregistrare	Numărul deciziilor de refuz a cererilor de înregistrare, contestate în ordine de contencios administrativ
2012	17	31	1	0
2013	83	201	19	0
2014	107	274	27	0
2015	397	715	34	0
Total	604	1221	81	0

Astfel, comparativ cu anul 2014, numărul solicitărilor de autorizare a prelucrărilor de date cu caracter personal înregistrate în anul 2015, **s-a majorat considerabil - de 3,6 ori, ceea ce constituie o creștere cu 360%**.

Reieșind din specificul activității desfășurate de entitățile care au solicitat, pe parcursul anului 2015, autorizarea prelucrărilor de date cu caracter personal prin notificarea sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate și înregistrarea în calitate de operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, se constată o creștere a numărului operatorilor înregistrați din următoarele domenii: executori judecătorești, instanțe judecătorești, avocați, companii ce practică activitate financiară, comerț și prestări servicii etc.

Analiza conținutului formularelor de notificare depuse spre examinare, au scos în evidență solicitarea autorizării prelucrării datelor cu caracter personal care vizează: evidența procedurilor de executare, evidența acordării serviciilor juridice, evidența contabilă, monitorizarea/securitatea persoanelor, spațiilor și/sau bunurilor publice/private prin intermediul sistemelor de supraveghere video, evidența angajaților, clienților, pacienților etc.

Reliefăm că, în contextul în care Regulamentul Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârile Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012, statuează obligația notificării separate a fiecărui sistem de evidență a datelor cu caracter personal gestionat, statistica notificărilor și a operatorilor înregistrați denotă regretabilul fapt că un operator de date cu caracter

personal a notificat, în medie, maxim 2 sisteme de evidență. Or, reieșind din specificul activității marilor operatori de date cu caracter personal, aceștia dețin zeci sau sute de baze de date, sisteme de evidență a datelor cu caracter personal automatizate și/sau manuale, nenotifyate Centrului, ceea ce demonstrează prelucrarea neautorizată a acestor informații cu accesibilitate limitată.

Analiza continuității evenimentelor reflectate în prezentul capitol, desfășurate pe parcursul anului 2015, relaționate informațiilor consemnate în raportul de activitate pentru anul 2014, au scos în evidență următoarele aspecte:

- creșterea numărului notificărilor depuse de operatorii din sectorul public – autorități publice centrale (ministere și entități subordonate). Totodată, unele entități, cum ar fi spre exemplu Ministerul Finanțelor, Ministerul Culturii, rămân a fi în lista autorităților care au neglijat obligațiile statuate de prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, conducătorii acestora fiind pasibili de răspundere contravențională;
- conformarea prevederilor art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal de către majoritatea instanțelor judecătorești. Totuși, se constată regretabilul fapt că, pînă în prezent, Curtea Supremă de Justiție se opune cu vehemență obligației legale de a-și ajusta activitatea legată de prelucrarea datelor cu caracter personal la principiile de protecție a datelor cu caracter personal.
- înregistrarea în calitate de operatori în Registrul de evidență a datelor cu caracter personal a **82%** din executorii judecătorești.

Totodată, Centrul a efectuat o serie de ședințe instructive cu reprezentanți ai profesiei de avocat, în vederea ajustării activității la principiile de protecție a datelor cu caracter personal, în urma cărora, **avocații** au demarat procedura de notificare a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate și de înregistrare în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

Pe parcursul anului 2015, Centrul a intervenit cu instrucțiuni în scris față de **partidele politice din Republica Moldova**, în vederea conformării activității de prelucrare a datelor cu caracter personal la prevederile legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal. În pofida celor expuse, pînă în prezent, doar cîteva formațiuni politice s-au înregistrat în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal. Or, în contextul aspirațiilor de integrare europeană a Republicii Moldova, care presupun implementarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, este indubitabil caracterul imperios al conformării activității partidelor politice la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În cadrul multiplelor ședințe de lucru organizate cu operatorii de date și persoanele împuternicite de către operatori, în vederea oferirii consultărilor/instrucțiunilor de rigoare, angajații Centrului au recomandat/explicat, în special, necesitatea colectării de la persoanele vizate doar a datelor cu caracter personal strict necesare realizării unui scop bine determinat, explicit și legitim, obținerea consimțămîntului subiectului la prelucrarea datelor ce îl vizează, dacă nu există prevederi legale care ar reglementa expres operațiunea de prelucrare, informarea subiectului cu privire la drepturile garantate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, minimizarea categoriilor și volumului de date cu caracter personal preconizat a fi prelucrate etc.

În afara celor expuse, **în contextul supravegherii prelucrărilor de date cu caracter personal**, în anul 2015, Centrul a intervenit cu unele reglementări generale manifestate prin emiterea deciziilor cu caracter normativ, avînd drept scop eficientizarea și facilitarea realizării obligațiilor legale ce revin operatorilor de date cu caracter personal și persoanelor împuternicite de către aceștia.

În acest sens, menționăm drept exemplu Decizia privind aprobarea formularului tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video. Or, în scopul asigurării, protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private; prelucrării datelor cu caracter personal în mod corect și conform prevederilor legii; realizării dreptului subiectului de date cu caracter personal de a fi informat asupra identității operatorului, scopului prelucrării, destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, a fost dispusă:

- aprobarea formularului tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video (pictogramă) în cadrul sistemelor de evidență gestionate de către operatorii de date cu caracter personal,
- obligarea operatorilor de date cu caracter personal/persoanele împuternicite de către aceștia să afișeze formularul tipizat de informare privind efectuarea supravegherii video, în zona supravegheată, la o distanță rezonabilă de dispozitivele de captare a imaginilor pentru a asigura o vizibilitate suficientă.

3.2 Autorizarea operațiunilor de transmitere transfrontalieră a datelor cu caracter personal

În vederea realizării competențelor prevăzute la art. 32 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, pe parcursul anului 2015, Centrul a examinat **506** solicitări de autorizare a transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal, dintre care, **469** de cereri înaintate prin demersuri oficiale și **37** solicitări înaintate prin intermediul notificărilor depuse la „ghișeu”

Comparativ cu perioada precedentă de raportare se constată o creștere impunătoare a numărului de cereri privind autorizarea transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal, și anume, **de peste 8 ori**.

Acest fapt denotă ridicarea nivelului de cunoaștere a prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în special de către reprezentanții autorităților publice, precum și de executare mai amplă a prevederilor art. 32 al legii precitate, care statuează că transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter care fac obiectul unei prelucrării sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc **doar cu autorizarea Centrului**.

Din numărul total de 506 solicitări de autorizare a transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal, Centrul a autorizat **241** astfel de operațiuni, cu oferirea concomitentă, în majoritatea cazurilor, a instrucțiunilor de rigoare. În celelalte **265** de cazuri, Centrul a interzis transmiterea datelor cu caracter personal peste hotarele țării, cu indicarea motivelor care au stat la baza refuzului autorizării acestor operațiuni.

Statistica solicitărilor de autorizare a transmiterii tranfrontaliere de date cu caracter personal și rezultatul examinării acestora, pentru perioada 2013 – 2015

Perioada de referință	Numărul cererilor privind autorizarea transmiterii tranfrontaliere de date cu caracter personal	Rezultatul examinării solicitărilor privind transmiterea tranfrontaliere de date cu caracter personal	
		Numărul deciziilor de autorizare	Numărul deciziilor de refuz a autorizării
2013	19	12	7
2014	62	37	25
2015	506	241	265

În toate aceste cazuri Autoritatea națională de control a prelucrărilor datelor cu caracter personal a evaluat faptul întrunirii condițiilor care ar întemeia operațiunile de transmitere în alte state a datelor cu caracter personal, precum și dacă sînt oferite garanții suficiente privind protecția datelor și asigurarea drepturilor subiecților datelor cu caracter personal.

În mare parte, solicitările înaintate în acest sens au vizat autorizarea transmiterii tranfrontaliere a datelor cu caracter către state membre CSI (cel mai frecvent: Federația Rusă, Ucraina, Republica Belarus, Kazahstan, Uzbekistan).

Lipsa reglementării domeniului protecției datelor cu caracter personal în statele membre CSI (cu excepția Federației Ruse, Ucrainei, Armeniei și Georgiei, care au ratificat Convenția nr. 108 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal), prezumă riscurile ce țin de operațiunile de transmitere tranfrontaliere a datelor cu caracter personal către țări care nu asigură un nivel de protecție cel puțin egal cu cel oferit de Republica Moldova și/sau oferă garanții suficiente privind protecția vieții private și a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor, or în cazul în care statul de destinație nu reglementează sub nici un aspect protecția datelor cu caracter personal, controlul efectiv efectuat de statul trimitător asupra corectitudinii și legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, ridică mari semne de întrebare.

În contextul facilitării interpretării și aplicării corecte a prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal în partea ce vizează procedura de solicitare și autorizare a transmiterii tranfrontaliere a datelor cu caracter personal, în anul 2015, Centrul a intervenit cu unele reglementări de ordin general.

În acest sens, ținînd cont de prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, a fost emisă **Decizia privind stabilirea cazurilor în care nu este necesară autorizarea transmiterii tranfrontaliere a datelor cu caracter personal**, document transmis autorităților publice centrale și unor instituții subordonate acestora pentru informare și aplicare în cadrul exercitării atribuțiilor legate de efectuarea operațiunilor de transfer tranfrontalier a datelor cu caracter personal, fiind totodată publicat pe pagina web a Centrului și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

CAPITOLUL IV

ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE, CONSULTARE ȘI AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

4.1 Activitatea de reglementare

În anul 2015, Centrul a continuat procesul de îmbunătățire a cadrului juridic ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal la nivel național, prin care se intenționează dezvoltarea acestuia ținând cont de ultimele evoluții a dreptului la protecția datelor cu caracter personal la nivel mondial și la nivelul european, inclusiv prin întărirea capacităților administrative și instituționale ale Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal. Urmează a menționa că la nivelul Consiliului Europei în cadrul Comitetului Consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (T-PD) a fost definitivat textul consolidat al Convenției nr. 108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, iar reforma Uniunii Europene în materia protecției persoanelor fizice în timpul prelucrării și transferului datelor personale vizează Propunerea de Directivă privind protecția datelor procesate în scopul prevenirii, detectării, investigării și punerii sub urmărire a infracțiunilor și a altor activități judiciare și Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice față de prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

În acest sens menționăm:

✓ ***Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.***

Proiectul menționat a fost elaborat în vederea executării măsurilor de ordin legislativ prevăzute în Titlul III: Justiție, Libertate și Securitate, art. 13 „*Protecția datelor cu caracter personal*” al Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 808 din 07 octombrie 2014 și este orientat către stabilirea unui mecanism riguros de control al respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, înăsprirea sancțiunilor pecuniare pentru încălcarea acestora, precum și prin concretizarea sferei de reglementare a Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În scopul eficientizării mecanismului de asigurare a unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, proiectul vizează modificarea unui pachet de acte legislative: Legea nr. 133 din 08 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal; Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător; Legea nr. 48 din 22 martie 2012 privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici; Legea nr. 155 din 21 iulie 2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice; Codul Contravențional al Republicii Moldova; Legea instituțiilor financiare nr. 550-III din 21 iulie 1995; Legea cu privire la notariat nr. 1453-XV din 08 noiembrie 2002; Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998; Legea privind inspectoratul de stat al muncii nr. 140-XV din 10 mai 2001; Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007; Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29 martie 2012.

✓ **Elaborarea proiectului legii privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal**

Proiectul vine să sporească competențele funcționale și capacitățile operaționale ale Centrului de a interveni cu acte de reacție adecvate încălcărilor admise de operatorii de date cu caracter personal, să eficientizeze și concretizeze procedura de examinare a pretinselor fapte de încălcare, efectuarea controlului prelucrării datelor cu caracter personal și luarea de decizii.

Necesitatea elaborării acestui proiect este dictată de evoluția stării de fapt în domeniu, creșterii considerabile volumului de lucru raportat la numărul insuficient de angajați, necesitatea includerii unor norme legale clare care ar determina competențele Centrului, modalitatea de efectuare a controlului, garanțiile și protecția juridică a angajaților autorității, consolidarea și asigurarea funcționării eficiente a autorității de control a prelucrărilor de date cu caracter personal prin alocarea resurselor umane și financiare necesare.

La data intrării în vigoare a acestui proiect de lege, Legea nr.182-XVI din 10 iulie 2008 cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.140–142, art.578), cu modificările și completările ulterioare, va fi abrogată.

Proiectul dat urmează a fi supus procedurilor de avizare în I trimestrul al anului 2016.

În anul 2015 Centrul a intervenit, în calitate de regulator național, cu instrucțiuni și proiecte de instrucțiuni sectoriale (linii directorii), în vederea aducerii prelucrărilor de date cu caracter personal în diferite ramuri ale economiei reale, în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, în anul 2015 au fost elaborate/aprobate:

- **Instrucțiunile privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul educațional**, aprobate prin Ordinul Directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 3 din 21 ianuarie 2015.

Aceste Instrucțiuni au fost elaborate și aprobate cu scopul aducerii operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, efectuate de către organele administrației publice în domeniul învățământului și instituțiile de învățământ din Republica Moldova, în conformitate cu principiile de protecție a datelor cu caracter personal.

Instrucțiunile menționate pot fi regăsite pe pagina web-oficială a Centrului, și anume http://datepersonale.md/file/Instrucțiuni/instrucțiuni_educatie.pdf.

- a fost elaborat și consultat public **proiectul Instrucțiunilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul financiar-bancar**, acesta urmînd a fi definitivat potrivit propunerilor înaintate de reprezentanții entităților din domeniul vizat;
- a fost elaborat **proiectul Instrucțiunilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor electronice**, menite să aducă prelucrările de date cu caracter personal din domeniul TIC în conformitate cu principiile de protecție a datelor cu caracter personal, fără a atinge sfera de competență a altor organe de stat;
- luînd în considerație necesitatea respectării de către mass-media a standartelor generale de protecție a dreptului la viață privată, în special, principiul prelucrării corecte, exacte,

proporționale, transparente și securizate a datelor cu caracter personal, Centrul a elaborat **proiectul Instrucțiunilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal în mass-media**.

Proiectul dat urmează a fi transmis spre avizare instituțiilor de profil (Consiliul de presă, Consiliul Coordonator al Audiovizualului, precum alte ONG-uri cointeresate) și, respectiv, făcut disponibil pentru opinia publică, prin plasarea pe pagina web-oficială a Centrului http://datepersonale.md/md/transp_consult/.

- a fost elaborat **proiectul Instrucțiunii privind prelucrarea datelor cu caracter personal în sectorul medical**.

4.2 Avizarea proiectelor de acte legislative și normative

În conformitate cu prevederile Legii privind actele legislative, Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, în perioada anului 2015, Centrul a avizat **93** de proiecte de acte normative și legislative ținând cont de necesitatea asigurării drepturilor și libertăților persoanelor, în privința prelucrării datelor cu caracter personal.

Cu titlu separat urmează a menționa că, **14** din totalul proiectelor vizau acorduri/tratate internațional, inclusiv privind fluxul transfrontalier de date cu caracter personal, precum:

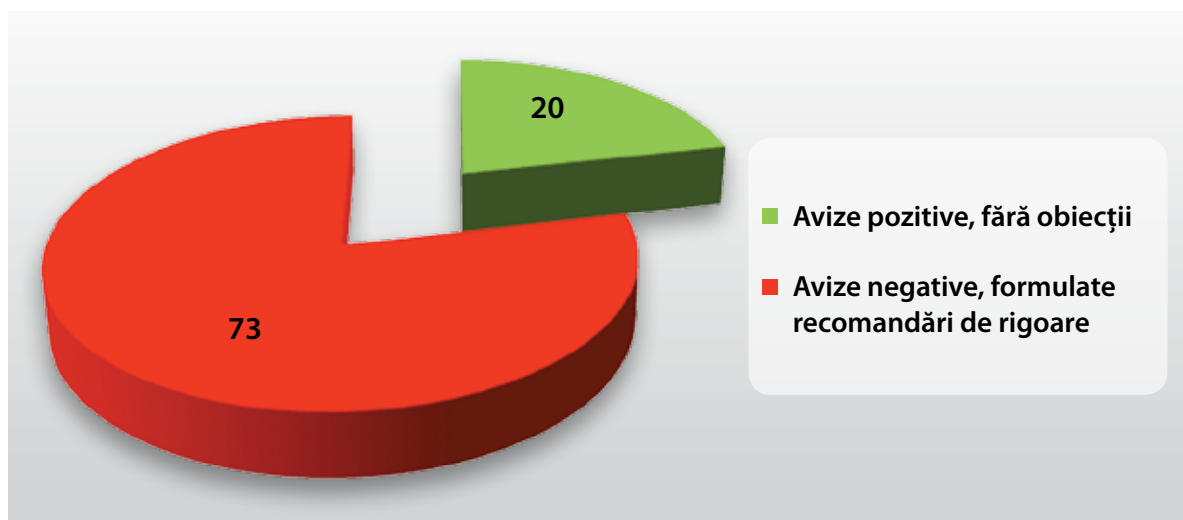
- proiectul Acordului de Cooperare Administrativă între Centrul Național Anticorupție și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF);
- proiectul Acordului între Guvernul RM și Guvernul Federației Ruse privind readmisia și Protocolului de implementare al acestuia;
- proiectul Acordului între Guvernul RM și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală și Protocolului de implementare al acestuia;
- proiectul Acordului privind asistența juridică reciprocă pe subiecte administrative în domeniul schimbului de date cu caracter personal, transmis de Comitetul Executiv al CSI;
- setul de materiale necesar pentru aprobarea semnării Acordului în domeniul securității sociale între Republica Moldova și Turcia, inclusiv a Aranjamentului Administrativ pentru implementarea Acordului dat;
- proiectul Acordului între Guvernul RM și Guvernul Rusiei privind cooperarea în domeniul combaterii migrației ilegale;
- setul de materiale propus a fi adoptate în cadrul Reuniunii ordinare a Consiliului Miniștrilor Afacerilor Interne ale CSI din septembrie 2015 la Minsk;
- aviz la setul de materiale necesare pentru inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului între MTIC al RM și MAI al Ucrainei privind colaborarea în domeniul schimbului de informații;
- setul de materiale necesar inițierii negocierii pe marginea Acordului între Guvernul RM și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la organizarea schimbului de informații privind persoanele și mijloacele de transport, cu care persoana traversează frontiera RM-UA;
- proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de cooperare între Guvernul RM și Guvernul SUA privind facilitarea implementării prevederilor Actului privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA) și proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative;
- setul de materiale privind aprobarea semnării Tratatului între RM și Ucraina privind regimul frontierei de stat RM-UA;

- setul de materiale necesare pentru inițierea negocierilor asupra proiectului de Acord între Republica Moldova și Republica Elenă în domeniul securității sociale;
- setul de documente privind inițierea negocierilor și aprobării semnării Protocolului între Departamentul Poliției de Frontieră al MAI al Republicii Moldova și Administrația Serviciului Grăniceresc de Stat al Ucrainei privind punctele de contact la frontiera de stat RM-Ucraina, iar în contextul în care o mare parte din acestea nu reglementau în mod suficient (sau chiar deloc) aspectul protecției datelor cu caracter personal (nefiind regăsite principiile consfințite în textul Convenției nr. 108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, al Protocolului adițional la aceasta cu privire la autoritățile de supraveghere și fluxul transfrontalier, semnat la 8 noiembrie 2001 și ale Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, Centrul a insistat asupra includerii în textul acestor proiecte a unor prevederi care să statueze:
  - garanții în vederea neadmiterii încălcării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal
  - obligația părților de a lua măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva acțiunilor ilicite, precum și menite să asigure un nivel adecvat de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrări și caracter datelor prelucrate;
  - obligația părților de a asigura corectitudinea datelor transmise, analiza necesității/caracterului adecvat a scopului pentru care sînt transmise datele, inclusiv rectificarea, ștergerea sau blocarea datelor cu caracter personal atunci cînd prelucrarea nu mai este conformă dispozițiilor acordului/tratatului;
  - garanții privind protecția drepturilor subiectului datelor cu caracter personal destinate transmiterii transfrontaliere.

Cu titlu de informare, începînd cu anul 2013, în vederea asigurării transparenței activității la acest capitol, dar și pentru a face publice pozițiile vis-à-vis de proiectele examinate, textul integral al tuturor avizelor Centrului se publică pe pagina web oficială la link-ul <http://datepersonale.md/md/Avize/>.

Diagrama nr. 4

Statistica avizelor oferite de Centrul pe parcursul anului 2015

CAPITOLUL V

INFORMAREA ȘI PROMOVAREA DOMENIULUI PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL

În anul 2015, Autoritatea națională de control al prelucrărilor de date cu caracter personal a intensificat activitățile și modalitățile de comunicare destinate informării publicului larg cu privire la aspectele care vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Reieșind din constrîngerile bugetare, mediatizarea activității instituției, reglementărilor specifice în materie precum și asigurarea informării populației și a reprezentanților societății civile se desfășoară, cu mici excepții, prin intermediul paginii web oficiale a autorității: www.datepersonale.md, unde sînt plasate informații cu privire la legislația europeană și națională care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, proiectele actelor legislative și normative elaborate și promovate de Centru, ultimele noutăți privind evenimentele ce vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal în plan național și internațional, cazurile specifice examinate, analizele sectoriale efectuate, procedura de notificare, structura organizatorică și datele de contact ale Autorității naționale de control a protecției datelor cu caracter personal, precum și alte informații de interes public.

Prin intermediul paginii oficiale www.datepersonale.md, instituția a urmărit asigurarea unei informări adecvate a persoanelor fizice, cît și a operatorilor, în aceste condiții, la 31 decembrie 2015 fiind înregistrate, potrivit statisticii vizitatorilor, **peste 2 mln 741 mii de accesări**.

În paralel, au fost publicate **138** de articole și comunicate prin care au fost mediatizate aspecte importante ce țin de activitatea Centrului.

Agențiile de presă, preluînd comunicatele și mesajele Centrului, au adus în atenția publicului larg în **89** de articole opinia autorității în ceea ce privește condițiile de dezvoltare a datelor personale, drepturile de care beneficiază cetățenii în acest domeniu, posibilitățile de valorificare a acestora și rolul Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal.

Astfel, pe lîngă organizarea de evenimente specifice – Ziua Europeană a Protecției Datelor, reuniuni de informare și instruirii la nivelul autorităților publice centrale și locale, un rol semnificativ l-a avut **realizarea și difuzarea spotului publicitar: „Protejează-ți datele cu caracter personal”** de comun acord cu unele posturi de televiziune, portaluri informative în contextul dezvoltării accelerate a tehnologiilor, a sistemelor de comunicații și de informare, creșterii numărului impunător de sisteme de evidență a datelor cu caracter personal colectate pentru diferite scopuri, gradul ridicat de dezvoltare a rețelelor de socializare și a altor forme de comunicare în spațiul virtual.

În context, menționăm că spotul este adresat publicului larg și are drept scop promovarea în societate a conceptelor de viață privată și protecția datelor cu caracter personal, oferind posibilitatea de a aduce în atenția cetățenilor importanța protecției datelor cu caracter personal, aceasta fiind imperioasă pentru asigurarea unui echilibru între viața privată și libera circulație a acestor date.

De asemenea, sub egida și/sau cu participarea reprezentanților Centrului au fost organizate și asigurată participarea la **414** ședințe de lucru, **86** instruri, **7** ateliere de lucru în vederea promovării sectoriale a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, printre care:

- La 27 ianuarie 2015, Centrul a organizat ședință de lucru cu reprezentanții Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne (MAI) și colaboratorii ministerului nominalizat, în cadrul căreia, reprezentanții instituției de învățământ au fost ghidați în privința pașilor care urmează a fi întreprinși în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În cadrul ședinței, au prezentat nu doar elemente teoretice, dar și recomandări/soluții practice în vederea conformării Academiei “Ștefan cel Mare” a MAI la cerințele legale privind prelucrarea datelor cu caracter personal, în special în partea ce ține de obligativitatea instituției de a notifica sistemele de evidență a datelor cu caracter personal gestionate și de a se înregistra în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

- La 16 februarie 2015, la inițiativa reprezentanților Inspectoratului de Poliție Centru al Direcției de Poliție a mun. Chișinău al Inspectoratului General al Poliției, a fost organizat seminarul cu tematica „*Aspecte practice privind protecția datelor cu caracter personal și soluționarea problemelor în legătură cu activitatea procesual penală și contravențională*” – eveniment, la care, în calitate de formator, a participat reprezentantul Centrului.

În cadrul ședinței au fost abordate un șir de subiecte problematice din punct de vedere al conformității prelucrării datelor cu caracter personal, precum:

- accesarea și extragerea din Registrul de stat al populației (RSP) a fișelor personale ce vizează persoane fizice, în cadrul examinării sesizărilor în ordine contravențională și penală;
- legalitatea extragerii fișelor personale din RSP la indicația procurorului și/sau la solicitarea unor autorități publice cu funcție de control (spre exemplu - Inspekția de Stat în Construcții);
- transmiterea informațiilor ce consemnează date cu caracter personal în adresa pretinselor autorități amplasate geografic în stînga Nistrului etc.
- În baza acordului de colaborare, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și Centrul au desfășurat, în perioada 10 - 19 martie 2015, un ciclu de seminare de instruire în vederea familiarizării angajaților Serviciului Fiscal de Stat cu domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Astfel, angajații fiscoșului au fost informați despre reglementarea procedeeșilor de colectare, prelucrare, stocare, despre regimul de confidențialitate și de securitate a datelor cu caracter personal, precum prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal și Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010.

Chestionați după seminare, funcționarii fiscali au apreciat calitatea acestora și prestațiile moderatorilor, fiind exprimată dorința perpetuării practicilor de instruire, deosebit de utile pentru sporirea competențelor de serviciu ale angajaților serviciului fiscal și a fost remarcată importanța conjugării eforturilor în asigurarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei

fizice privind prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

Este de menționat că, în total, au fost instruiți 277 de funcționari fiscali, seminarele fiind desfășurate în mai multe localități și raioane ale Republicii Moldova.

- La 26 martie 2015, reprezentantul Centrului a participat în calitate de formator la ședința de lucru intitulată „Furnizarea informațiilor ce consemnează date cu caracter personal din sistemele informaționale ale Î.S. „CRIS„Registru”, eveniment organizat la inițiativa Î.S. „CRIS„Registru”, la care au participat circa 60 de reprezentanți ai acestei entități.
- În perioada 01-02 aprilie 2015, reprezentantul Centrului a participat în calitate de formator la cursul de instruire cu titlul „Securitatea ținerii evidenței de secretariat de către angajații Ministerului Afacerilor Interne prin prisma prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal”, petrecută în incinta Academiei de Administrare Publică.

La cursul de instruire au fost prezenți circa 70 de audienți, care au fost ghidați asupra modului de implementare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul activității profesionale.

- La inițiativa Direcției Generale Urmărire Penală a Inspectoratului General al Poliției, la 06 aprilie 2015, reprezentanții Centrului au participat în calitate de formatori la un curs de instruire cu titlul „Principiile de protecție a datelor cu caracter personal în raport cu activitatea de urmărire penală”, fiind instruiți circa 30 de audienți, care au fost ghidați asupra modului de implementare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul activității profesionale desfășurate.
- În perioada 21-23 aprilie 2015, reprezentantul Centrului la invitația Centrului pentru combaterea crimelor informatice al Inspectoratului Național de Investigații a Inspectoratului General al Poliției, a participat la seminarul de instruire intitulat „Combaterea crimei cibernetice”, în calitate de formatori fiind delegați ai Ministerului Afacerilor Interne a României, Ministerului Afacerilor Interne a Italiei, Ministerului de Justiție a Estoniei, Autorității de Securitate a Informației și Comunicațiilor din Lituania și alți experți în domeniu. La eveniment au fost prezenți/instruiți mandatarii ai sectorului polițienesc, financiar-bancar, telecomunicații etc., precum și ale altor entități vizate.
- La invitația conducerii companiei “HR Portal”, la 23 aprilie 2015, reprezentantul Centrului, a avut o alocuțiune în cadrul Conferinței “Legislația muncii”, ediția a II-a, la eveniment fiind prezenți circa 40 de audienți.
- La 26 mai 2015, la inițiativa Serviciului Protecție Internă și Anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (SPIA), a fost organizat un seminar intitulat „Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul desfășurării activității speciale de investigații”, delegați la prezentarea acestor instruirii fiind reprezentanții Direcției evidență și control a Centrului.

În final, pentru o mai bună claritate în ceea ce privește domeniul protecției datelor cu caracter personal, participanților le-au fost diseminate materiale informaționale.

- La invitația conducerii Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, la 04 iunie 2015, a fost organizat un seminar privind aspectele practice ce țin de protecția datelor cu caracter personal și procedura înregistrării în calitate de operator de date cu caracter personal – eveniment, la care, în calitate de formatori au participat reprezentanții Direcției juridice și relații cu publicul și Direcției evidență și control ale Centrului.

În cadrul instruirii au fost prezenți reprezentanții tuturor subdiviziunilor Cancelariei de Stat.

- La 18 iunie 2015, la inițiativa Direcției Generale Afaceri Consulare a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene a Republicii Moldova (Direcția Generală), a fost organizată o ședință de lucru, în cadrul căreia, au fost punctate principiile de protecție a datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în sistemele informaționale gestionate de către Direcția Generală și misiunile diplomatice/consulare ale Republicii Moldova.

În cadrul ședinței, reprezentanții Centrului au pus nu doar accente pe aspectele practice dar și au acordat recomandări/soluții în vederea asigurării de către Direcția Generală a nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

- La 09 iulie 2015, Centrul a organizat o ședință de lucru cu reprezentanții Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în cadrul căreia, reprezentanții instituției, au fost ghidați în privința pașilor care urmează a fi întreprinși în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal la prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În cadrul ședinței, reprezentanții instituției au adresat angajaților Centrului mai multe întrebări care vizează prelucrarea datelor cu caracter personal reieșind din specificul atribuțiilor exercitate.

- La 09 iulie 2015, la sediul Centrului a fost desfășurată o ședință de lucru cu reprezentanții Institutului Național al Justiției (INJ), ROLISP USAID și dezvoltatorii contractuali ai Sistemului Informațional Automatizat gestionat de INJ.

Această ședință, organizată la inițiativa reprezentanților INJ a urmărit scopul discutării acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de această entitate în procesul elaborării/testării și punerii în aplicație a noului Sistem Informațional Automatizat în care urmează a fi prelucrate datele cu caracter personal privind formarea inițială și continuă a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, de perfecționare profesională a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției.

În cadrul discuțiilor reprezentanții Direcției juridice și relații cu publicul și Direcției evidență și control ale Centrului, au oferit instrucțiunile necesare pentru conformarea la rigorile de protecție a datelor cu caracter personal, precum și au propus soluții practice de implementat pentru asigurarea principiilor "privacy by design" și "privacy by default" la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal.

Centrul apreciază înalt acțiunile INJ de a coordona ex ante funcțiile business ale Sistemului informațional automatizat la etapa definitivării procedurilor ce țin de punerea în aplicare a acestuia, o astfel de practică fiind recomandabilă tuturor entităților ce intenționează să prelucreze date cu caracter personal.

- La 23 septembrie 2015, la sediul Centrului, a fost desfășurată o ședință de lucru cu reprezentanții organului reprezentativ și deliberativ al avocaților din Republica Moldova - Uniunea Avocaților.

Obiect al discuțiilor a constituit necesitatea conformării activității avocaților la rigorile statuate de legiuitor la art. 23 și art. 34 alin. (4) ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în special, de a se înregistra în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și de a asigura un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul acordării asistenței juridice calificate.

Pentru a familiariza participanții cu problemele constatate de organul de control al prelucrărilor de date cu caracter personal în cadrul unor controale, au fost prezentate cazuri concrete de încălcare de către avocați a dreptului fundamental al persoanei fizice la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private.

În contextul celor expuse, Centrul a menționat disponibilitatea acordării suportului corespunzător și oferirea instrucțiunilor de rigoare în vederea depășirii discrepanțelor constatate, în acest sens, a fost format un grup de lucru cu selectarea specialiștilor din ambele entități.

- La 05 noiembrie 2015, la invitația conducerii IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, reprezentanții Centrului au desfășurat un seminar de instruire, în cadrul căruia s-au discutat principiile de protecție a datelor cu caracter personal și necesitatea asigurării regimului adecvat de protecție a acestora în cadrul instituției medical.

În cadrul seminarului, la care au participat circa 150 de cadre medicale, s-a accentuat obligația acordării atenției sporite respectării drepturilor pacienților în calitate de subiecți de date cu caracter personal și modalităților de dezvăluire a informațiilor care-i vizează.

- La 04 noiembrie 2015, la inițiativa Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (IGP), a fost organizat un seminar cu participarea reprezentanților Centrului, în cadrul căruia au fost creionate principiile de protecție a datelor cu caracter personal precum și regimul juridic de securitate și protecție ce urmează a fi respectat la prelucrarea informațiilor cu accesibilitatea limitată ce consemnează date cu caracter personal.

- La 24 noiembrie 2015, la invitația Institutului de Dezvoltare a Societății Informaționale, reprezentanții Centrului au avut o alocuțiune la seminarul organizat în cadrul proiectului DISCUS, desfășurat la sediul Institutului Muncii.

La seminar au participat circa 80 de reprezentanți ai autorităților publice locale, mediului academic, sectorului guvernamental, experți străini precum și alți specialiști interesați de subiectul e-serviciilor locale.

- La 10 decembrie 2015, Centrul, la inițiativa IMSP „Dispensarul Republican de Narcologie”, a organizat o ședință de lucru, în cadrul căreia, au fost punctate principiile de protecție a datelor cu caracter personal prin prisma prelucrării acestora în cadrul acordării serviciilor medicale. Mai mult, reprezentanții Centrului, au atras atenția că secretul profesional medical este în strânsă corelație cu principiile de confidențialitate și securitate a datelor cu caracter personal situate în Legea privind protecția datelor cu caracter personal, iar în acest sens, au fost puse accent pe aspectele practice dar și au fost acordate recomandări/soluții în vederea asigurării de către IMSP „Dispensarul Republican de Narcologie” a nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

În aceeași ordine de idei, întru asigurarea unei platforme interactive de informare a societății referitor la activitatea Autorității naționale de control al prelucrărilor de date cu caracter personal, în anul 2015, a fost creată pagina oficială a instituției în rețeaua de socializare www.facebook.com precum și cont de utilizator pe YouTube.

Mai mult, la 18 septembrie 2015 a fost publicat Ghidul video privind notificarea în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, care vine să ghideze operatorii în procesul de înregistrare în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Toate aceste activități sînt chemate să asigure implimentarea efectivă a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018, aprobate prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013.

CAPITOLUL VI

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Cooperarea la nivel național, european și internațional în domeniul protecției datelor cu caracter personal rămîne unul din obiectivele strategice a Centrului. În anul 2015, Centrul și-a concentrat activitatea atît asupra modului de îndeplinire a angajamentelor și a măsurilor întreprinse în contextul aspirațiilor de integrare europeană în domeniul protecției datelor cu caracter personal, a reflectării unei imagini externe corecte și integre a activității instituției, cît și asupra continuării și extinderii relațiilor de colaborare cu instituțiile similare din alte state și intensificării activității în cadrul rețelelor internaționale de protecție a datelor cu caracter personal.

6.1 Prioritățile naționale de cooperare externă în domeniul protecției datelor cu caracter personal

În contextul aspirațiilor de integrare europeană - un deziderat fundamental al politicii interne și externe al Republicii Moldova, Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, și ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova la 2 iulie 2014 (în continuare - Acord de Asociere), precum și implementarea Planului național de acțiuni (cu modificările și completările Hotărîrii Guvernului nr.713 din 12 octombrie 2015), rămîne a fi un element definitoriu în realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova la nivel european și consolidarea la nivel național a protecției drepturilor fundamentale ale omului, în special, a dreptului la viața intimă, familială și privată.

Planul național de implementare a Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană (2014-2016), cu acțiunile necesare a fi realizate, inclusiv cu Anexele Acordului de Asociere, precum și a părții privind Zona de Comerț Liber Complex și Cuprinzător, include prioritățile cheie de cooperare în vederea asigurării ralierei legislației naționale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la standardele și normele Uniunii Europene, fortificarea dezvoltării capacității autorității pentru protecția datelor cu caracter personal și monitorizarea aplicării standardelor de protecție a datelor în toate sectoarele.

Astfel, odată cu ratificarea Acordului de Asociere, în special prin art.13 „Protecția datelor cu caracter personal”, Titlul III: Justiție, Libertate și Securitate, Republica Moldova prin intermediul Autorității de control pentru protecția datelor cu caracter personal, tinde să asigure un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

Totodată, Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobat de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.229 din 10 octombrie 2013 a devenit un component cheie în asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, consolidarea capacităților instituționale,

armonizarea cadrului național legislativ și preluarea celor mai bune practici europene în vederea garantării și apărării dreptului la viața intimă, familială și privată, în contextul evoluției societății, a progresului social și a dezvoltărilor științifice și tehnologice.

Mai mult, monitorizarea independenței Centrului și a respectării domeniului protecției datelor cu caracter personal este primordială inclusiv în contextul implementării condiționalităților post-liberalizării regimului de vize dintre UE și Republica Moldova.

Or, în vederea alinierii performanței Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal la nivelul autorităților de protecție a datelor din țările membre UE, crearea unui cadru legal rigid, reglementarea transferurilor transfrontaliere de date cu caracter personal și asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal este iminentă în implementarea corectă a activităților etalate în documentele strategice tangențiale domeniului protecției datelor cu caracter personal.

6.2 Participarea la forumuri internaționale

Reieșind din suspendarea unor cheltuieli bugetare importante la nivel statal, a bugetului auster al Centrului pentru anul 2015 pe de o parte, și obligația autorității de a achita taxe de înregistrare la majoritatea forumurilor internaționale pe de altă parte, participarea reprezentanților instituției la evenimentele regionale și internaționale a fost vizibil diminuată. Cu toate acestea, Centrul a urmărit cu o atenție sporită rezultatele, concluziile, recomandările și rezoluțiile emise cu privire la protecția datelor cu caracter personal, intervenind cu sugestii de rigoare.

Spre exemplu, în contextul modificării proiectului Declarației Comune la cea de-a 17-a reuniune a Autorităților pentru protecția datelor din Europa Centrală și de Est, Centrul în calitate de instituție semnatară a acesteia, prin comentariile expediate și-a reconfirmat angajamentul de a continua dezvoltarea cooperării regionale în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Totodată, la invitația Grupului Internațional de Lucru pentru Educație Digitală, Autoritatea națională pentru Protecția Datelor a devenit membru al platformei web Centrul de Resurse Comunitare și Informaționale pentru Administrații, Business și Cetățeni al Comisiei Europene, constituind un for important pentru schimbul de informații privind educația digitală și preluarea bunelor practici în domeniul protecției datelor cu caracter personal. În aceeași ordine de idei, chiar dacă Centrul, în calitate de membru al Conferinței Internaționale a Comisarilor pentru Protecția Datelor și Vieții Private, din cauza bugetului auster nu a asigurat prezența la forumul anual, Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal a contribuit la avizarea mai multor rezoluții privind calibrarea domeniului protecției datelor la nivel internațional, precum și la planificarea și evaluarea prin intermediul unui sondaj a forumului menționat supra.

În vederea dezvoltării și promovării domeniului protecției datelor cu caracter personal în spațiul francofon, Centrul în calitate de membru observator a Asociației Francofone a Autorităților pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (AFAPDP) a contribuit la realizarea chestionarului privind cadrul legal și aspectele practice ale operațiunilor de control ale Autorității pentru Protecția Datelor, reliefând eforturile instituției în asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

În contextul colaborării regionale, menționăm că în perioada 01-03 iulie 2015, reprezentantul Centrului, în calitate de membru permanent și expert titular a Comitetului Consultativ a Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (T-PD) al Consiliului European, a participat la cea de-a 32-a ședință plenară a T-PD, eveniment care a avut loc la Strasbourg, Franța. În cadrul forului a fost disputat și examinat în mod minuțios textul actualizat al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, deschisă spre semnare pentru statele membre ale Consiliului European la Strasbourg, la data de 28 ianuarie 1981 (în continuare - Convenția 108), precum și a proiectului Protocolului de modificare a Convenției nr. 108.

La 16-18 decembrie, reprezentantul Centrului a participat la prima ședință de lucru pentru protecția datelor cu caracter personal în cadrul Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est, eveniment care a avut loc în or. Ljubljana, Slovenia. În cadrul reuniunii reprezentanții Părților Contractante au abordat aspecte ce țin de schimbul informațional în cadrul tratatului internațional menționat, în special fiind pus accentul pe implementarea efectivă a art.31 - Protecția datelor, în contextul asigurării dreptului la viață privată în cadrul transferului transfrontalier de date cu caracter personal pentru scopuri polițienești. În rezultat, Grupul de lucru a elaborat și aprobat un chestionar care urmărește scopul evaluării nivelului de protecție a datelor cu caracter personal asigurat de fiecare Parte Contractantă, inclusiv identificarea problemelor de ordin juridic ce pot împiedica schimbul nestingherit de date cu caracter personal în temeiul Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est. Reliefăm că din 1 ianuarie 2016, Republica Moldova va deține președinția în cadrul Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est.

6.3 Participarea reprezentanților Centrului la proiectele de asistență tehnică

Cooperarea cu instituțiile pentru protecția juridică a drepturilor omului, continuă a fi un component cheie, care a căpătat o amploare și importanță deosebită în vederea consolidării capacităților instituționale, armonizarea cadrului național legislativ și preluarea celor mai bune practici europene întru garantarea și apărarea dreptului la viața intimă, familială și privată, ca parte componentă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, în perioada 10-12 noiembrie, reprezentanții Centrului, cu suportul Instrumentului de Schimb de Informații și Asistență al Comisiei Europene (TAIEX), au efectuat o vizită de studiu cu tematica „Protecția datelor cu caracter personal în contextul procedurii de acces la resursele informaționale principale de stat automatizate, manuale și mixte” în Regatul Spaniei, la oficiul Agenției Spaniole de Protecție a Datelor din or. Madrid.

Vizita de studiu a oferit oportunitatea de a prelua bunele practici operaționale și legislative spaniole întru promovarea protecției datelor cu caracter personal la nivel național, prin documentarea și cercetarea metodelor, tehnicilor și cadrului legal utilizat la prelucrarea datelor cu caracter personal din registrele de stat: registrul populației/civil, registrul entităților legale, registrul autovehiculelor și conducătorilor auto, registrul cadastral precum și registrul informațiilor criminalistice/criminologice, măsurile de securitate și confidențialitate implementate, realizarea drepturilor subiectului datelor cu caracter personal ș.a.

Totodată, experiența considerabilă a Agenției Spaniole de Protecție a Datelor în reglementarea aspectelor ce țin de domeniul protecției datelor cu caracter personal, în special prin corelarea acestora cu acordarea unor anumite servicii informaționale de importanță statală în contextul Registrelor de stat, modul de reacție a autorității în cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a dreptului la viața privată, succesele, problemele cu care se confruntă această autoritate, interacțiunea cu alte instituții publice și private în acest sens, plasează vizita de studiu într-un unghi de transparență iminentă.

În perioada 11-20 ianuarie 2015, reprezentantul Centrului a participat la sesiunile Școlii de iarnă privind Democrația și drepturile omului în Uniunea Europeană, organizat de Europa - Institut în comun cu Biroul Federal Extern al Germaniei și Serviciul de schimb academic -DAAD. Evenimentul a întrunit tineri cercetători și funcționari publici din Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina în scopul procesului de dezvoltare profesională, formare și schimb de experiență în domeniul statului de drept al Uniunii Europene (UE), drepturilor fundamentale ale omului inclusiv protecției minorităților.

În cadrul sesiunilor, un accent sporit a fost acordat procesului de integrare europeană atît sub aspect legislativ cît și cel politic, principiilor dreptului european și efectele acestora asupra democrației, inclusiv protecția drepturilor omului și a minorităților în UE. Mai mult, participanții au luat cunoștință de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg, Curții de Justiție a UE din Luxemburg în domeniul drepturilor omului și obstacolele de aderare a UE în calitate de membru cu drepturi depline la Consiliul Europei.

6.4 Cooperarea cu alte autorități străine în domeniul protecției datelor cu caracter personal

În vederea calibrării și consolidării relațiilor interinstituționale, a ralierei cadrului legal la standardele și principiile internaționale de protecție a datelor cu caracter personal, Centrul s-a întrunit cu delegațiile mai multor state și organisme internaționale în acest sens.

Astfel, la data de 11 februarie, reprezentanții Centrului au avut o întrevvedere cu reprezentanții Aparatului Președintelui din Tadjikistan. În cadrul întrevederii au fost puse în discuție aspecte ce țin de respectarea principiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal în contextul datelor deschise care au drept scop promovarea transparenței, responsabilității sociale, inovației și dezvoltării economice, precum și promovării participării active a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor. Totodată, reprezentanții Tadjikistanului, au fost interesați de practica juridică în menținerea echilibrului între Open Data și prelucrarea datelor cu caracter personal, procedura de instituire a Autorității naționale de control a prelucrării datelor cu caracter personal, modalitatea numirii în funcție a directorului autorității, procedura de elaborare a legii privind protecția datelor cu caracter personal, precum și evoluția domeniului în Republica Moldova. Cu titlu aparte, au fost furnizate informații privind procedura de înregistrare a operatorilor în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, exemplificată procedura de înregistrare a sistemelor de evidență în care sînt prelucrate date cu caracter personal. În concluzie, reprezentanții delegației au apreciat realizările obținute de Autoritatea națională de control a prelucrării datelor cu caracter personal, remarcînd intenția acestora de a apela în continuare la suportul experților Centrului în vederea realizării unui schimb de experiență și bune practici.

În contextul implementării prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020” și a Planului de acțiuni privind implementarea acestei strategii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31 octombrie 2013, la data de 12 martie 2015, angajații Centrului au avut o întrevedere cu reprezentantul Direcției Generale Drepturile Omului și Statul de Drept, Departamentul Societatea Informațională al Consiliului Europei, doamna Loreta VIOIU. În cadrul întrevederii au fost puse în discuție aspecte ce țin de lansarea proiectului în cadrul de cooperare programatică privind Guvernanța Internetului „Consolidarea respectării drepturilor omului în procesul de implementare a Agendei Digitale a Republicii Moldova”. În cadrul discuțiilor s-a menționat dezvoltarea rapidă a domeniului tehnologiilor informaționale ce necesită o protecție adecvată a datelor cu caracter personal întru apărarea drepturilor omului, și anume a subiectului de date cu caracter personal în mediul on-line. În acest context, reprezentanții Centrului au menționat despre constatările la capitolul drepturilor omului pentru utilizatorii internetului și au subliniat disponibilitatea Centrului de a participa la desfășurarea proiectelor în domeniu.

Astfel, la 16 iulie 2015, în contextul demarării proiectului în Republica Moldova „Consolidarea respectării drepturilor omului în procesul de implementare a Agendei Digitale a Republicii Moldova”, implementat în parteneriat bilateral cu Cadrul de cooperare programatică al Consiliului Europei și Uniunii Europene pentru țările Parteneriatului Estic pentru anii 2015-2017, angajații Centrului au avut o întrevedere cu reprezentantul Consiliului Europei, Natalia RUSU, fiind în comun identificate acțiuni concrete de ordin informativ, instructiv și legislativ ce țin de protecția datelor cu caracter personal în vederea consolidării respectării drepturilor omului într-un spațiu digital deschis, sigur și liber.

La data de 30 septembrie 2015, Centrul a găzduit întrevederea bilaterală a experților din cadrul Inspectoratului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din Estonia în contextul dezvoltării cooperării transfrontaliere între autoritățile de protecție a datelor cu caracter personal. Discuțiile s-au axat primordial pe importanța fortificării cooperării bilaterale în domeniul protecției datelor cu caracter personal, promovarea principiilor protecției datelor și a dreptului la viața privată și schimbul de experiență în domeniu. În cadrul întrevederii, la care a participat conducerea Centrului și a Autorității estoniene de protecție a datelor cu caracter personal au fost trecute în revistă ultimele evoluții înregistrate în domeniul protecției datelor cu caracter personal, cadrul normativ național și acțiunile ce urmează a fi realizate de către Centru prevăzute în Planul Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, ce țin de domeniul protecției datelor cu caracter personal, Strategia națională a domeniului protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și Planul de acțiuni privind implementarea acestuia.

La rândul lor, colegii estonieni au relatat despre experiența Inspectoratului în ce privește procedurile administrative efectuate ex-officio, gestionarea cazurilor, în special ce țin de dreptul de a fi dat uitării; open data și dreptul la protecția datelor cu caracter personal, accesul la Registrele de stat (cadrul legal, termenul de păstrare a datelor în Registrele de stat, modalități de transmitere a datelor, eventuale restricții).

CAPITOLUL VII

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR MANAGERIALE ALE CENTRULUI

7.1 Resurse umane

În scopul asigurării unei activități eficiente și profesionale în cadrul Centrului pe parcursul anului 2015 s-au organizat și desfășurat 2 concursuri pentru suplینirea a 3 funcții publice vacante, la care au fost depuse 23 de dosare ale candidaților. În final au fost angajați 3 funcționari publici debutanți. Astfel, numărul de personal s-a completat în proporție de 90%. Totodată menționăm că, în perioada de referință au demisionat 3 angajați.

Pentru dezvoltarea profesională, în anul 2015, angajații Centrului au participat la 6 cursuri de instruire internă și externă, organizate de diferite instituții, cum ar fi: Cancelaria de Stat, Academia de Administrare Publică, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova (USAID), Ministerul Finanțelor, ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale”, Centrul de Guvernare Electronică etc. De asemenea, în acest an, a fost efectuată o vizită de studiu la Autoritatea pentru Protecția Datelor din Spania, în scopul preluării bunelor practici privind protecția datelor cu caracter personal.

De remarcat și faptul participării unui reprezentant al Centrului la sesiunile Academiei de iarnă și vară, organizate de Europa Institut (în Germania și corespunzător Suedia) pentru funcționarii publici din cadrul Statelor Parteneriatului Estic în cadrul Programelor „Democrația și drepturile omului în UE” și „Durabilitatea Managementului Public”.

Pe parcursul anului 2015 conducerea Centrului a organizat și desfășurat săptăminal ședințe de lucru cu șefii direcțiilor și angajații, în cadrul cărora s-au discutat diverse probleme, legate atât de aspectul organizațional, cât și nemijlocit de domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Întru asigurarea unui management eficient al resurselor umane, responsabilul de gestionarea resurselor umane din cadrul Centrului a elaborat 231 de ordine, ce țin de raporturile de muncă ale angajaților, precum și un șir de documente interne ce reglementează activitatea diferitor comisii, cum ar fi: Comisia de concurs, Comisia de evaluare și evidență a cadourilor, Comisia de disciplină, comisia de evaluare a performanțelor colective.

Trebuie de consemnat și faptul realizării în termen a procedurii de colectare a declarațiilor cu privire la venituri și proprietate, precum și a declarațiilor de interese personale ale funcționarilor Centrului (la angajare, demisie și la finele anului calendaristic), conform prevederilor legale. Astfel, pe parcursul anului au fost colectate și transmise Comisiei Naționale de Integritate 27 de declarații cu privire la venituri și proprietate și 24 de declarații de interese personale.

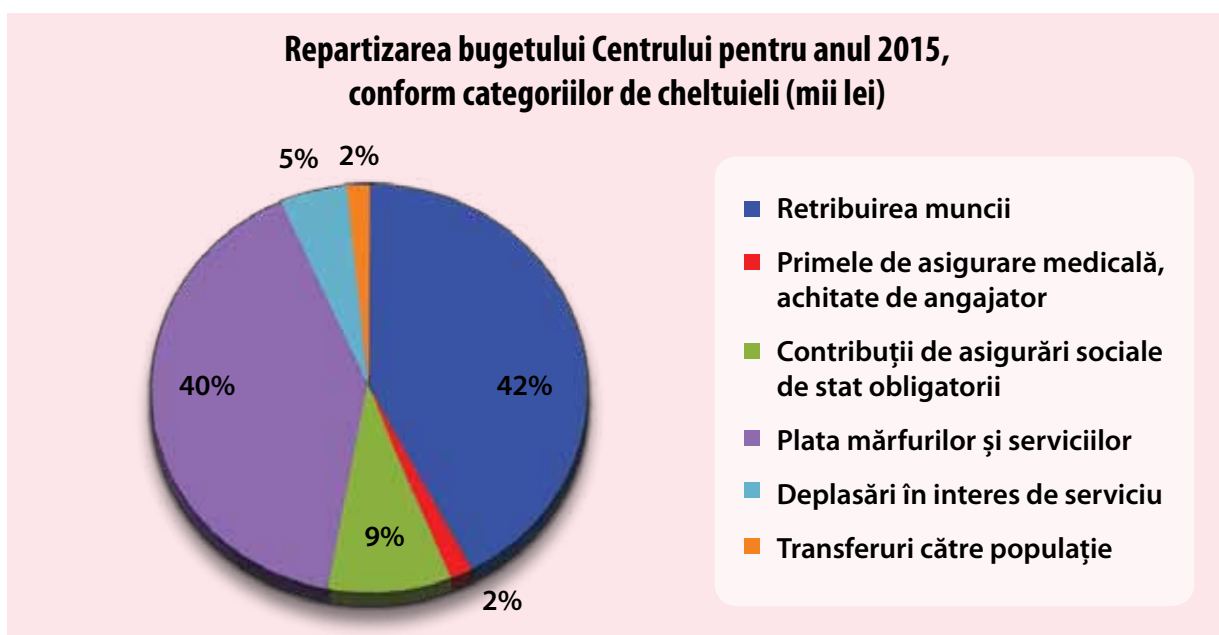
De menționat că pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor, manifestarea spiritului de inițiativă și a loialității, 6 angajați ai Centrului au fost stimulați cu diplome de onoare și mulțumiri, acordate prin ordinele conducerii instituției, cu prilejul sărbătorii profesionale „Ziua Funcționarului Public”.

O atenție deosebită merită faptul conferirii Diplomei Guvernului de gradul I unui funcționar public al autorității noastre pentru activitate creativă și în semn de înaltă apreciere a contribuției aduse în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

7.2 Aspecte privind activitatea economică

În vederea desfășurării activității, precum și asigurării finanțării la timp a cheltuielilor necesare pentru realizarea atribuțiilor ce revin Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, în perioada 01 ianuarie – 28 aprilie 2015 a fost aplicat un buget provizoriu în mărime de 2920,9 mii lei.

Ulterior, o dată cu adoptarea Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr. 72 din 12 aprilie 2015, Centrului i-au fost alocate mijloace financiare în mărime de 3763,3 mii lei, cu următoarea structură:

Totodată, menționăm că pe parcursul anului bugetar, urmare a insuficienței mijloacelor financiare în bugetul de stat, au avut loc rectificări de buget prin Legea nr. 200 din 20 noiembrie 2015 cu privire la modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2015 nr. 72 din 12 aprilie 2015 în sensul micșorării alocațiilor bugetare destinate Centrului cu suma de 870,0 mii lei, ceea ce reprezintă o micșorare cu 23,1%.

Astfel, bugetul precizat al Centrului în anul 2015 a constituit 2893,3 mii lei, fiind mai mic decât cel din 2014 cu 104,1 mii lei sau cu 3,5%.

În pofida reducerii mijloacelor financiare pe anul 2015, Centrul a urmărit permanent actualizarea priorităților pentru realizarea celor mai importante obiective stabilite în Planul de activitate, respectând principiile privind legalitatea, oportunitatea, continuitatea și eficiența.

Executarea de casă a bugetului Centrului pentru anul 2015 constituie 91,6% față de mijloacele financiare precizate, fiind neexecutate obligații contractuale de achiziții publice în mărime de aproximativ 200,0 mii lei, ceea ce constituie 6,9% din bugetul anual al autorității, cauzate de nefinanțarea de către Trezoreria teritorială Chișinău a ordinelor de plată prezentate în termen.

Executarea detaliată a bugetului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pe anul 2015 se prezintă conform tabelului de mai jos:

Categorie de cheltuieli	Buget aprobat (mii lei)	Modificările efectuate (mii lei)	Bugetul precizat (mii lei)	Executarea de casă (mii lei)	Nivelul executării (în %)
Retribuirea muncii	1588,6	-85,50	1503,10	1503,0	100%
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	344,50	-16,7	327,80	327,7	100%
Plata mărfurilor și serviciilor	1524,1	-664,7	859,4	740,9	86,2%
Deplasări în interes de serviciu	186,3	-183,6	2,7	2,7	100%
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala achitate de patroni	59,0	+2,2	61,2	61,2	100%
Transferuri către populație	60,8	-37,7	23,1	13,9	60,2%
Mijloace fixe		+116,00	116,0		0%
TOTAL	3763,3	-870,0	2893,3	2649.4	91.6%

CAPITOLUL VIII

PROBLEMELE CONSTATATE ÎN ACTIVITATE ȘI OBIECTIVELE PENTRU ANUL 2016

8.1 Problemele cu care se confruntă Centrul

Problemele cu care continuă să se confrunte Centrul reprezintă:

- a) volumul enorm de lucru raportat la numărul infim al efectivului Centrului;
- b) lipsa susținerii proiectelor înaintate de Centru în vederea fortificării capacităților administrative și instituționale, precum și ajustării cadrului legislativ ce vizează prelucrările de date cu caracter personal la cele mai înalte standarde internaționale din domeniu;
- c) inexistența garanțiilor corespunzătoare pentru colaboratorii Centrului în ceea ce privește riscurile generate de activitatea de control;
- d) absența unor pîrghii coercitive adecvate ce ar permite sancționarea corespunzătoare a operatorilor de date cu caracter personal (în cazul unor incidente majore de securitate rezultate cu dezvăluirea unui volum enorm de informații cu accesibilitate limitată, a fost aplicată sancțiunea de 3000 lei);
- e) fluctuația cadrelor și insuficiența specialiștilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- f) nivelul scăzut de sensibilizare a publicului larg cu privire la importanța prelucrării datelor cu caracter personal în condițiile statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, determinat de insuficiența capacităților instituționale și financiare;
- g) lipsa mijloacelor financiare necesare în vederea actualizării și dezvoltării Sistemului informațional automatizat „Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal”;
- h) reticența operatorilor de date cu caracter personal, în special a celor din domeniul public, în partea ce ține de implementarea eficientă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv prin omisiunea premeditată de a consulta opinia Centrului în procesul de creație legislativă;
- i) nivelul discriminatoriu al salarizării funcționarilor din cadrul Centrului în raport cu cel prevăzut pentru alte organe de control cu statut similar.

Cea mai mare problemă, totuși, rămîne a fi insuficiența numărului de personal al Centrului. Din conținutul raportului este evident că, pe parcursul anului 2015, angajații Centrului au fost implicați într-un număr foarte mare de activități. În special, insuficiența numărului de angajați și fluxul de cadre se resimte în cadrul Direcției evidență și control - subdiviziune, care este principalul instrument al Centrului în vederea efectuării controlului legalității operațiunilor de prelucrare a datelor

cu caracter personal, constatării încălcărilor și a faptelor contravenționale, precum și realizării sarcinilor de agent constator, inclusiv cu reprezentarea Centrului în instanțele de judecată pe cauzele contravenționale pornite, dar și în cadrul Direcției juridice și relații cu publicul - subdiviziune antrenată în procesul revizuirii cadrului normativ sectorial, prezentării instrucțiunilor, precum și reprezentării intereselor Centrului în cadrul proceselor judiciare intentate.

Centrul, în continuare, necesită un sprijin puternic pentru a se menține în calitate de autoritate pro-activă de control a corespunderii prelucrărilor datelor cu caracter personal prevederilor legii dar și pentru a asigura condițiile necesare pentru ca nivelul de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova să fie adecvat.

O altă problemă rezidă în faptul că obligația legală privind notificarea sistemelor de evidență create în scopul prelucrării datelor cu caracter personal nu este pe deplin conștientizată de entitățile care instituie aceste sisteme.

Inclusiv, urmează a fi supusă criticii calitatea actului de justiție la examinarea cauzelor contravenționale, care, în general, durează între 1-2 ani, pînă se ajunge la finalitate pe o cauză administrativă – elemente ce oferă posibilitatea operatorilor culpabili de încălcarea principiilor de protecția datelor cu caracter personal de a se eschiva de la o pedeapsă echitabilă.

8.2 Obiective pentru anul 2016

În pofida progreselor înregistrate de Centru în perioada anului 2015, sînt necesare mai multe acțiuni care ar asigura un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova.

În special, dar fără a se limita la aceste obiective, Centrul urmează în anul 2016 să-și concentreze eforturile în vederea:

- realizării obiectivelor Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia;
- realizării Planului de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană;
- promovării proiectelor de legi în vederea fortificării capacităților administrative și instituționale al Centrului, precum și ajustării cadrului legislativ ce vizează prelucrările de date cu caracter personal la cele mai înalte standarde internaționale din domeniu;
- contribuirea la crearea unei practici judiciare uniforme privind aplicarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal;
- sensibilizarea partenerilor de dezvoltare în realizarea proiectelor comune, precum și a obiectivelor Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și Planului de acțiuni privind implementarea acesteia.